

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
boshlang'ich sinf o'qituvchisi

_____ *ning*
2025-2026-o'quv yili 4-sinf
matematika fanidan II chorak uchun

DARS
ISHLANMALAR

DIQQAT

Unutmang!!! Ushbu hujjat sizga hech kimga tarqatmaslik sharti bilan **OMONAT** qilib berildi. Agar ushbu hujjat sizga boshqalar orqali kelib qolgan bo'lsa ham **OMONAT** hisoblanadi.

Ushbu **OMONAT**ni faqat o'zingiz uchun foydalaning. Hech kimga bermang, hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Tijoriy maqsadda foydalanmang.

Internet va Veb-sayitlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Telegram orqali admin **Nabiyev Zokirjon** bilan bog'lanish **90-530-68-66** yoki **Nza456**

O‘IBDO‘

2025-2026-o‘quv yili 4-sinf matematika fanidan II chorak uchun
taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Amaliy topshiriqlar	1		
2.	Amaliy topshiriqlar	1		
3.	Sonli nur va shakla	1		
4.	Nuqtadan nolgacha bo‘lgan masofa	1		
5.	Nuqtaning nuqtalari orasidagi masofa	1		
6.	Nuqtaning koordinata nurlari bo‘ylab harakati	1		
7.	Nuqtaning koordinata nurlari bo‘ylab harakati	1		
8.	Yo‘l. Vaqt. Tezlik.	1		
9.	Yo‘l. Vaqt. Tezlik.	1		
10.	Nuqtalarning birgalikdagi harakati	1		
11.	Quvlama harakat	1		
12.	Quvlama harakat	1		
13.	Amaliy topshiriqlar	1		
14.	Quvlama harakat	1		
15.	Amaliy topshiriqlar	1		
16.	Quvlama harakat	1		
17.	Kechikishli harakat	1		
18.	Kechikishli harakat	1		
19.	3-nazorat ishi	1		
20.	Xatolar ustida ishlash	1		
21.	Loyiha	1		
22.	Aniq va taqribiy qiymatlar	1		
23.	O‘lchash xatoligi	1		
24.	Taqribiy tenglik	1		
25.	O‘nliklargacha aniqlikda yaxlitlash	1		
26.	Yuzliklargacha aniqlikda yaxlitlash	1		
27.	Berilgan aniqlikda yaxlitlash	1		
28.	Berilgan aniqlikda yaxlitlash	1		
29.	Ortig‘i va kami bilan yaxlitlash.	1		
30.	Ortig‘i va kami bilan yaxlitlash.	1		
31.	Qiymatlarni chamalash	1		
32.	Qiymatlarni chamalash	1		
33.	Hisoblashning qulay usullari	1		
34.	Yuzni hisoblash usuli	1		
35.	4-nazorat ishi	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amaliy topshiriqlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Am aliy topshiriqlar, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi; kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir mahsulot bizga energiya beradi. Energiya kaloriyalarda o'lchanadi. Bu mahsulotlar qancha kaloriya berishini hisoblang va bilib oling.

“Qopchadagi” tuxum

$$10\ 175 - (458 + 167) \cdot 16$$

Tort

$$43\ 578 : 9 - 55 \cdot 79$$

Sho'rva

$$18 \cdot 307 - 5\ 231$$

2. Ushbu mahsulotlar massasini aniqlashga yordam bering

3. Sxemadan foydalanib, Aziza bir kunda qancha kaloriya olganligi hisoblang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amaliy topshiriqlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga **Amaliy topshiriqlar**, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

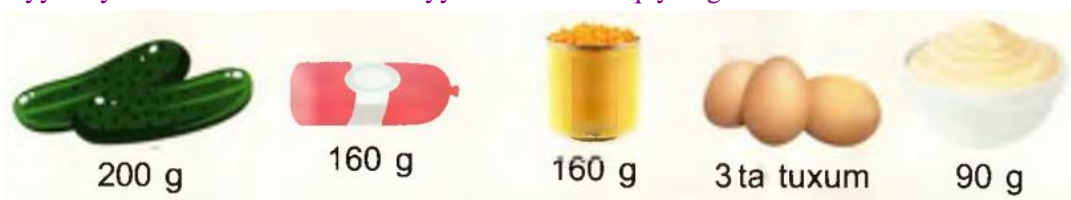
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1.Qutida 50 tadan ko'p bo'lmagan konfet bor. Ularni 3 ta bola, 4 ta bola orasida teng taqsimlash mumkin. Lekin 5 ta bolaga taqsimlaganda, 3 ta konfet ortib qoladi. Qutida nechta konfet bor?

2.Salat tayyorlaymiz. Bir kishilik salat tayyorlash uchun quyidagilar kerak bo'ladi:

Uch kishilik salatning massasi qanday bo'ladi? (Bitta tuxumning o'rtacha massasi 60 g.)

3. 9 ga karrali sonlarni toping. Ularni o'sish tartibida yozing. Mos harflardan so'z tuzing. Bu so'z nimani anglatadi?

A 217 440	E 479 011	S 516 888	O 912 465	I 678 573	R 181 314	T 403 002	N 912 546
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

4. Hisoblamasdan taqqoslang

$$a + 6\,200 \square 7\,100 + a$$

$$x \cdot 300 \square x : 300$$

$$(150 + 250) \cdot y \square 500 \cdot y$$

$$t \cdot 0 \square t \cdot 1$$

5. Tenglamalarni yeching.

$$x + 650 = 170 \cdot 20$$

$$6\,000 - y = 5\,400 : 9$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:			
Sinf:			

Mavzu: Sonli nur va shkala

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonli nur va shkala, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan media manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni

boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarga asosanib, turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

axborotlarni statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turidan (ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar) boshqa ko'rinishga o'tkaza olish;

uchta sonning o'rta arifmetigini topish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

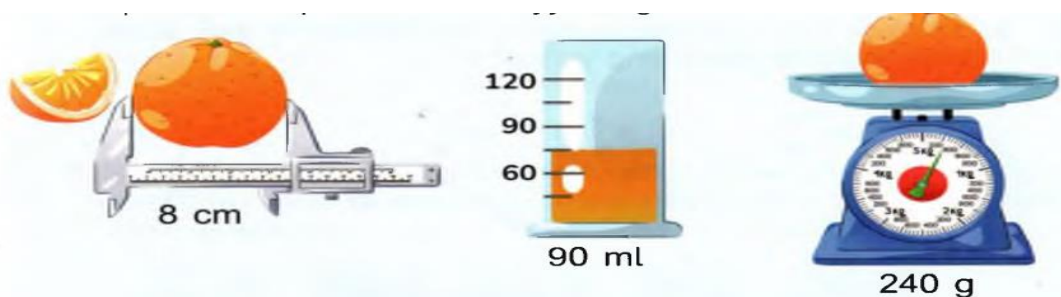
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

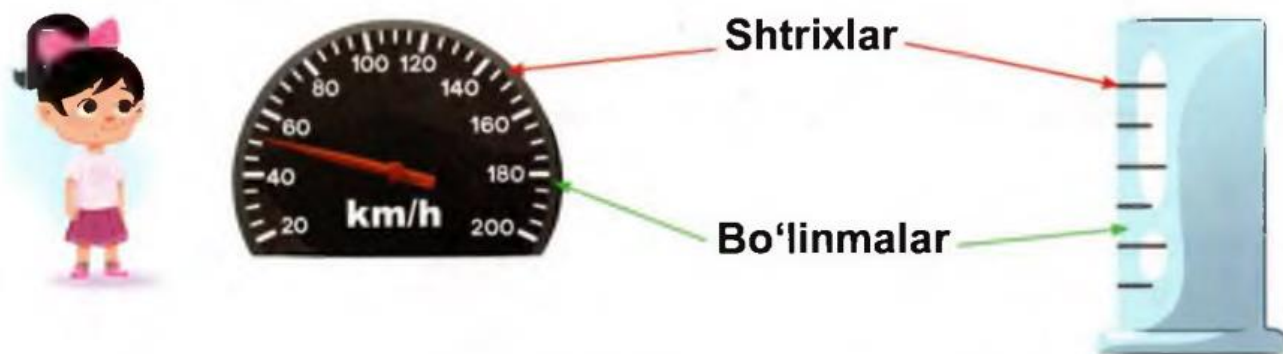
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

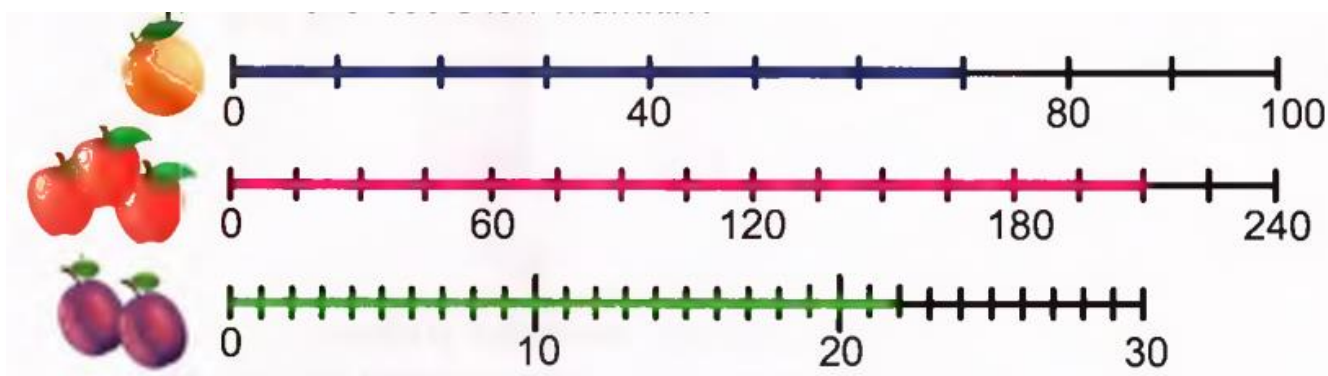
1. Bu uskunalar yordamida qanday kattaliklar o'lchanadi? Har bir kattalik qanday qiymatga ega? Bu kattaliklardan foydalanib, apelsinlar haqida ma'lumot tayyorlang.

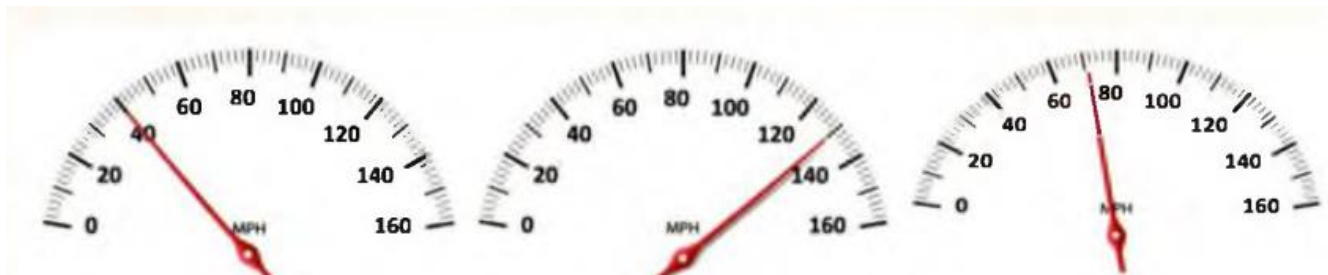
2. Turli kattaliklarni o'chash uchun uskunalar shkalalar - shtrix va sonlardan iborat maxsus belgilar kiritiladi. Ikki qo'shni shtrix oralig'i bo'linma deb ataladi.

3. To'g'ri shkaladagi bo'linma qiymatini toping. Rangli kesmalar ushbu mevalardan qancha sharbat hiqsini ko'rsatadi. Bitta mevadandan Mancha sharbat olish mumkin?

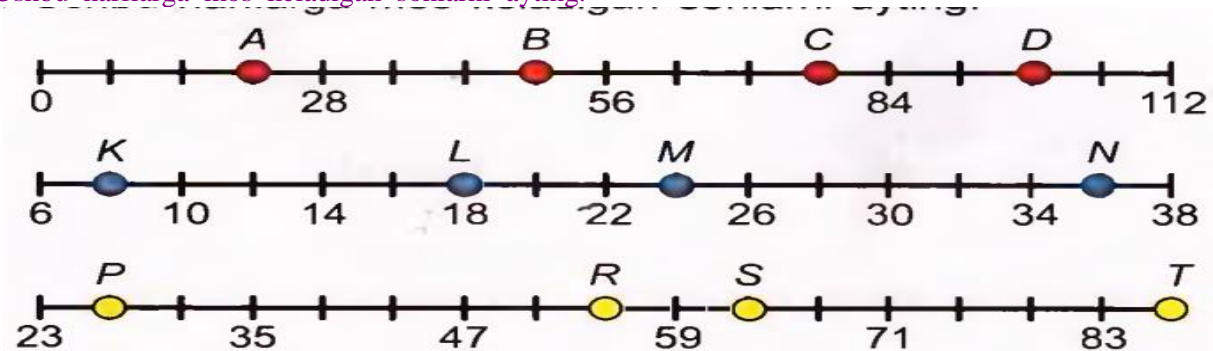

4. Rasmda uchta avtomobilning spidometri tasvirlangan. Qaysi avtomobilning tezligi eng yuqori?

4. Daftaringizga uzunligi 10 cm bo'lgan kesma chizing. Uni shtrixlar bilan 5 ta teng qismga bo'ling. Lining boshi va oxiriga mos holda 0 va 40 sonlarini qo'ying. Har bir shtrix qarshisiga qaysi sonni yozish kerak? Bu shkala bo'linmalarining qiymati nimaga teng?

5. Ushbu harflarga mos keladigan sonlarni ayting.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nuqtadan 0 gacha bo'lgan masofa

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Nuqtadan 0 gacha bo'lgan masofa, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish va ifodalay olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda masala yechimiga yaqinlashish darajasini baholay olish va zarur hollarda o'z faoliyatini to'g'iray qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

xususiy misollar va kuzatishlar tahlili asosida obyektlar umumiy hossalarini aniqlay olish;

mavjud bilim va ko'nikmalarni kundalik vaziyatga qo'llay olish;

ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy estetik-emotsional munosabatini shakllantira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqтира olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

kundalik hayotda matematik usullar samarali ekanligini tushuna olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimiz haqida ma'lumot bera olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

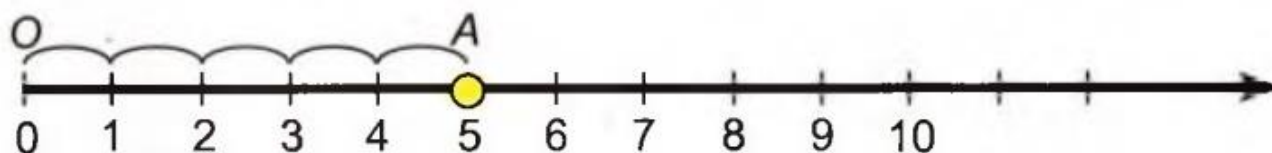
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Bolalar ustunlar yoniga turib olishdi. Ularning har biri Azizadan qanday masofada turibdi?

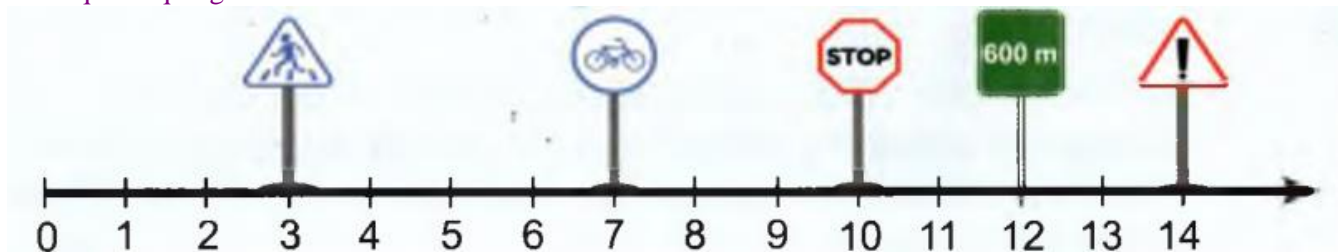

2. Nurdagi har bir nuqta uning boshidan ma'lum bir masofada yotadi. Bu masofani o'lchash uchun nurda shkala kiritiladi. Hisob boshidagi nuqtadan A nuqtachacha bo'lgan bo'linmalar soni A nuqtaning koordinatasi deyiladi.

A nuqtaning koordinatasi 5 ga teng. Uning yozilishi: A(5).

3. Sonli nurdagi obyektlarning koordinatalarini toping. Bu qanday obyektlar? Bir bo'linma uchun necha metr qabul qilingan?

4. Birlik kesmani $e = 2$ cm deb olib, koordinata nuri yasang. Unda $>4(4)$, $8(8)$ nuqtalarini belgilang. OA, OB kesmalarning uzunliklarini birlik kesmalarda, santimetr va millimetrlarda toping.

5. Sayr vaqtida bolalar yo'lakchaga bo'r bilan sonli nur chizishdi. Nurning har 50 cm da shtrixlar qo'yishdi. Aziza nurning boshiga kelib turdi. Umida Azizadan hisoblaganda yettinchi shtrixga, Sardor esa Azizadan ikki metr masofaga borib turdi. Umida Azizadan, Sardor esa Umidadan qanday masofada turibdi?

6. Kompleks masalalarni yeching.

a) Agar $e = 5$ mm bo'lsa, koordinata nurida $O(0)$, $A(4)$, $B(12)$, $C(10)$ nuqtalarni belgilang.

b) OA, OB, OC kesmalarning uzunliklarini birlik kesmalarda, santimetr va millimetrlarda toping.

d) Qaysi (A, B yoki C) nuqta qolgan ikkita nuqta orasida yotadi?

Qaysi nuqta boshqalaridan chapda, qaysi nuqta boshqalaridan o'ngda yotadi?

e) Nur boshidan 7 cm masofada D nuqtani belgilang. D nuqtaning o'rnini aniq ko'rsata olasizmi?

f) B nuqtadan $4e$ masofada E nuqtani belgilang. Bu nuqtani sonli nurdan aniq qo'ya olasizmi?

7. Hisoblang. Suv bo'ylari, chiroyli shahar ko'chalari hamda sayilgoh va bog'lar kabi manzarali joylarda shoshilmasdan sayr qilish bir so'z bilan qanday ataladi?

Hosil bo'lgan qiymatlarni kamayish tartibida joylashtirib, izlangan so'zni topasiz.

A $71 \cdot 71$

D $1875 + 1579$

N $2371 + 2995$

E $28647 - 22189$

M $8000 - 1058$

P $2023 \cdot 2 \cdot 3$

O $87120 : 2 : 5$

R $91251 : 9$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nurning nuqtalari orasidagi masofa

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Nurning nuqtalari orasidagi masofa, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Yoga mashg'ulotlarida bolalar bir-birlaridan 150 cm masofada joylashishdi. Madina bilan Jasur bir-biridan qanday masofada joylashgan? Aziza bilan Akmal-chi?

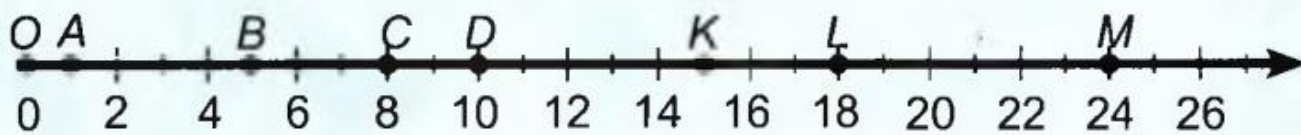
2. Bolalar tomonidan chizilgan sonli nurni ko'rib chiqing.

Bolalarning suratlari nur boshidan necha birlik kesmaga uzoqlashgan?

Ular orasida necha birlik kesma bor?

3. Nuqtalarning koordinatalarini yozing. AK, AC, KM, CK, DL, CL, BK kesmalarning uzunliklarini birlik kesmalarda toping. Agar $e = 3$ cm bo'lsa, ularni millimetrlarda ifodalang.

Namuna:

$$A(1), B(5). AB = 5e - 1e = 4e, AB = 4 * 3 \text{ cm} = 12 \text{ cm}$$

5. Sxema bo'yicha ifoda tuzing. Uning qiymatini hisoblang. Hosil bo'lgan natija 30 000 sonidan qanchaga farq qiladi?

Madina yogalar guruhiga kelib qo'shilganida, guruhda 42 kishi shug'ullanayotgan edi. Sentabrda guruhga 7 kishi kelib qo'shildi va 12 kishi guruhdan ketdi. Oktabrda guruhga 11 kishi qo'shildi, noyabrda esa 7 kishi ketib, 9 kishi qo'shildi. Madina guruhda 50 kishi borligini ta'kidladi. Madina to'g'ri aytdimi?

6. Amallar tartibiga rioya qilgan holda hisoblang.

Bolalar yogasi - bu kuch, egiluvchanlik va chidamlilikni rivojlantirishga qaratilgan mashqlar. Bu alohida mashqlardan iborat bo'lib, ularni bajarish uchun gavda maxsus holatda bo'lishi kerak.

Bu maxsus holat qanday ataladi?

$$(584\ 730 \cdot 50 + 5\ 840) - (173\ 254 + 118\ 746) : 400$$

A 292 000

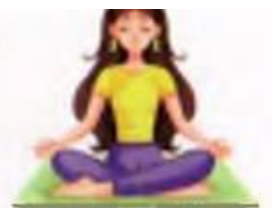
L 543 730

S 292 730

O 14 470

N 730

T 2 730

7. Sinfidagi barcha o'quvchilar yoga, shaxmat va basketbol to'garaklaridan biriga qatnaydi. Ulardan 23 nafari shaxmat to'garagiga, 18 nafari yoga to'garagiga, 21 nafari esa basketbol to'garagiga yozilgan. Shaxmat va yoga bilan 10 nafar, yoga va basketbol bilan 9 nafar, shaxmat va basketbol bilan esa 12 nafar o'quvchi shug'ullanadi. 4 nafar o'quvchi biryo'la 3 ta to'garakka qatnaydi. Sinfda necha nafar o'quvchi bor?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nuqtaning koordinata nuri bo'ylab harakati

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Nuqtaning koordinata nuri bo'ylab harakati, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildira olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

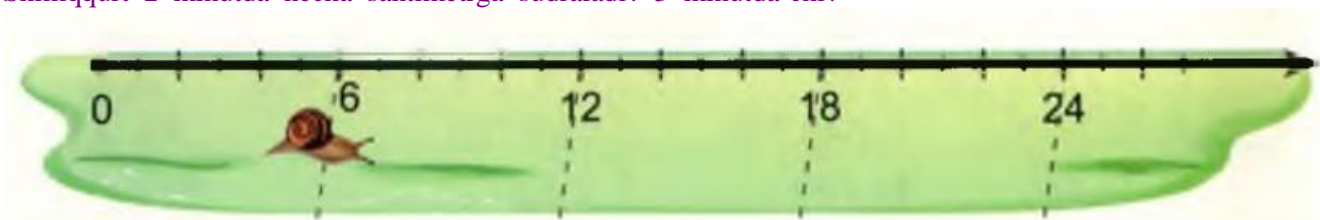
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

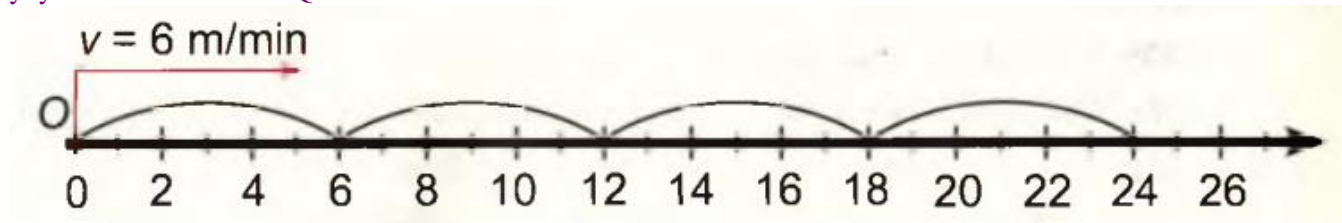
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Madina shilliqqurtning bir minutda 6 cm ga sudralganini kuzatdi. Shilliqqurt 2 minutda necha santimetrda sudraladi? 3 minutda-chi?

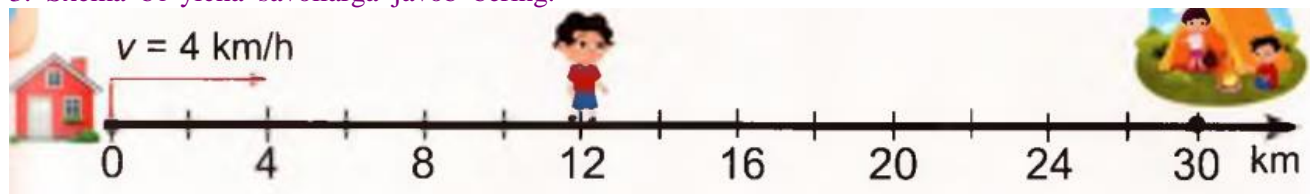

Shilliqurt harakatini tasvirlash uchun Madina sonli nur chizdi. Har bir yoy nimani anglatadi? Har bir yoy nimani bildiradi? Qizil strelka nimani bildiradi?

Odatda, harakat sonli nurda sxemalar yordamida belgilanadi. Undagi strelka harakat yo'nalishini ko'rsatadi. Strelka ustiga harakat tezligi yoziladi. Strelkaning boshlanishi harakat qayerdan boshlanganini ko'rsatadi.

3. Sxema bo'yicha savollarga javob bering.

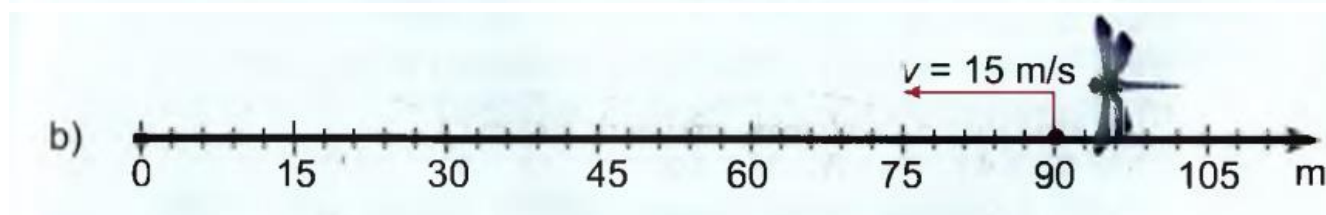
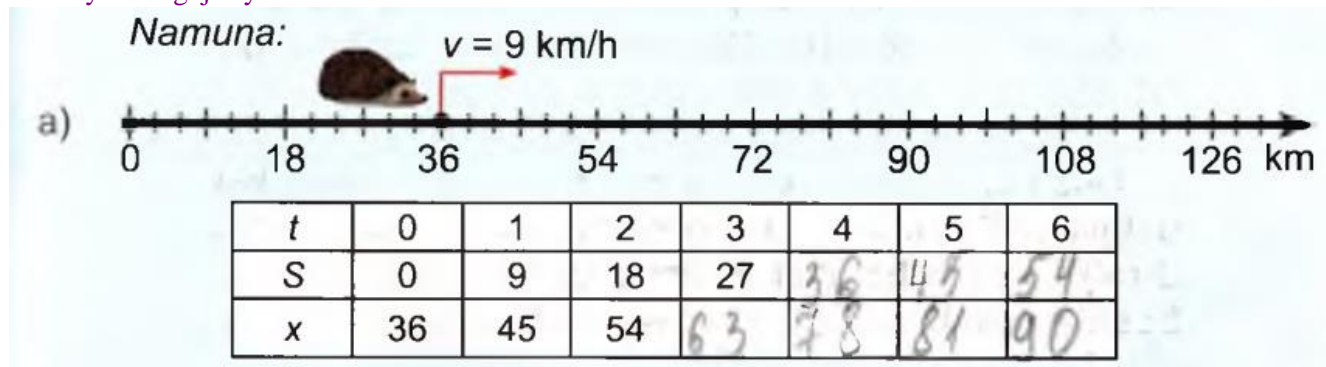

- Bolalar uydan qancha masofada lager qurdilar?
- Jasur qayerga ketyapti?
- U hozir uydan qancha masofada turibdi? Lagerdan-chi?
- Jasur qanday tezlikda ketyapti?
- U qancha vaqt yurdi? U yana qancha yurishi kerak?

4. Yosh tabiat tadqiqotchilari sayohatga chiqayotib, turli xil jonivorlarni ko'rishdi va ularning har biriga alohida sxema chizishdi.

Daftaringizga ushbu sxemalar uchun jadval tuzing va ularni to'ldiring. Ko'rsatmadan foydalaning:

- t - harakatlanish vaqti,
- S - bosib o'tilgan masofa;
- x - obyektning joriy holati.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nuqtaning koordinata nuri bo'ylab harakati

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Nuqtaning koordinata nuri bo'ylab harakati, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi; kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Uchburchak koordinata nuri bo'ylab chapdan o'ngga harakat qilyapti. U harakatini A(2) nuqtadan boshladi. Har sekundda u nur bo'ylab 3 birlik kesmadan o'tdi. Uchburchak 3 sekunddan keyin B nuqtaga, 4 sekunddan keyin esa C nuqtaga yetib bordi. Bu nuqtalarning koordinatalari qanday?

Nur tuzing va unda uchburchakning boshlang'ich holatini belgilang, uning tezligi va yo'nalishini ko'rsating. Birlik kesma sifatida 1 cm ni oling: $1 e = 1 \text{ cm}$.

2. Tenglamalarni yeching. Qiymatlardan qaysi biri odamning tezligi bo'la olmaydi? Nima uchun?

$$5000 - (x + 538) : 16 = 4966 \quad 300 - 500 : (y + 32) = 295$$

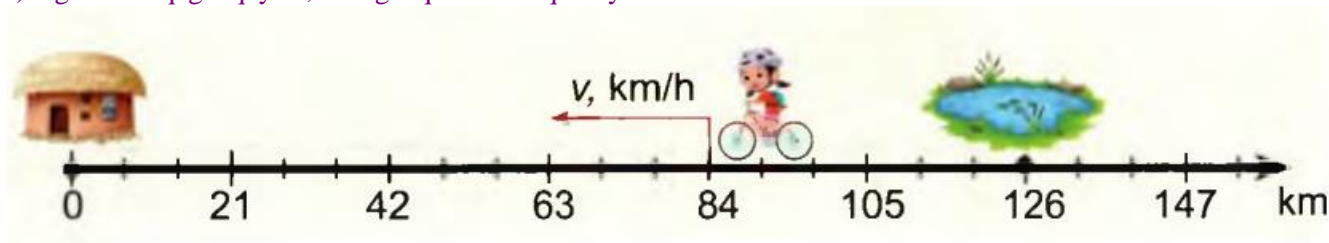
3. Jasur poyezdda ketayotib, telegraf ustunlarini sanay boshladi. U 10 ta ustunni sanadi. Agar ustunlarning orasi 50 m bo'lsa, bu vaqtda poyezd qancha masofani bosib o'tgan?

4. Ifodalarni hisoblang. Qaysi ifoda avtomobilning tezligi bo'la olmaydi? Fikringizni tasdiqlovchi ma'lumot toping.

$$13\ 056 : 51 \cdot 44 + 6\ 000 : (808 - 27 \cdot 29)$$
$$(107\ 342 - 28\ 926) : 52 - 520 \cdot 240 : 10\ 000$$

5. Sxema bo'yicha savollarga javob bering.

- Velosipedchi qaysi nuqtadan jo'nab ketdi? U uydan qanday masofada turgan edi?
- U ko'ldan qanday masofada (metrlarda) turgan edi?
- U qayerga va qanday tezlikda ketyapti?
- U qancha vaqt yo'l yuradi?
- Agar u orqaga qaytsa, ko'lga qancha vaqtda yetib keladi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yo'l, vaqt, tezlik

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yo'l, vaqt, tezlik, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildira olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdegilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Jasur bir necha qadam yurdi.

Chizg'ich bo'yicha uning qadamlarining uzunligini aniqlang.

Jasur 10 qadamda qancha masofani bosib o'tdi?

Umida ikki sakrashda 4 m masofani bosib o'tdi. Uning sakrash uzunligi qancha? U 72 m uzunlikdagi yo'lda nechta sakrashni amalga oshiradi?

2. v (tezlik), t (vaqt) va S (masofa) bilan bog'liq uchta formulani

eslang.

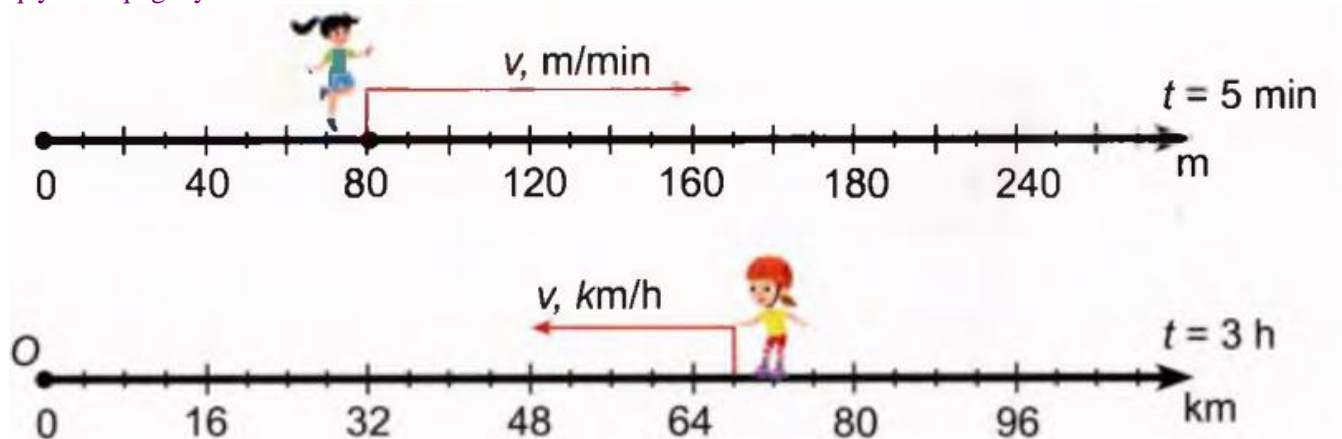
a) Agar $t = 7$ h, $v = 400$ m/h bo'lsa, S ni hisoblang.

b) Agar $S = 980$ km, $v = 49$ km/min bo'lsa, t ni hisoblang.

d) Agar $S = 276$ m, $t = 6$ s bo'lsa, vni hisoblang.

3. Bolalar hovlida o'ynashardi. Har bir bola uchun uning harakat tezligini aniqlang. Agar ular shu yo'nalishda harakat qilishda davom etsa, vaqtdan keyin bolalarning joylashuvi qanday o'zgaradi? Ular qaysi nuqtaga yetib boradi?

4. Bolalar hovlida “Bolalar, to‘xtanglar” o‘yinini o‘ynashdi. Bu o‘yinda boshlovchi to‘pni yuqoriga otadi va to‘p qaytib tushguncha bolalar har tomonga tarqalishadi. Boshlovchi to‘pni ushlashi bilan, “To‘xtanglar”

deb baqiradi. Barcha ishtirokchilar to‘xtaydi. Boshlovchi ulardan birini tanlaydi va ungacha bo‘lgan masofa necha qadamligini aytadi. Keyin boshlovchi bu ishtirokchining oldiga qadam tashlab boradi. Agar boshlovchi oraliq masofani to‘g‘ri aniqlay olgan bo‘lsa, u to‘p bilan ishtirokchiga tegib to‘xtaydi. Agar boshlovchi buni uddalay olsa, unda u boshlovchilikni ushbu ishtirokchiga topshiradi.

Jasur uch marta boshlovchilik qilgan, lekin u uchalasida ham ishtirokchi orasidagi masofani aniqlashda adashgan. Quyidagi ishtirokchilar orasidagi masofa necha santimetr, metr yoki detsimetr bo‘lgan?

Azizagacha: 3 ta katta qadam, 2 ta odatdagi qadam va 3 ta liliputch qadam;

Madinagacha: 4 ta katta qadam va 5 ta chumoli qadam.

Akmalgacha: 4 ta katta qadam va 3 ta o‘rdak qadam.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O‘IBDO‘: _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yo‘l, vaqt, tezlik

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga Yo‘l, vaqt, tezlik, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog‘liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo‘llashga o‘rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan media manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo‘lsa uni

boshqa ko‘rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o‘tkaza olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko‘rinishida berilgan statistik ma’lumotlarga asosanib, turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

axborotlarni statistik ma’lumotlarning ko‘rinishlarning bir turidan (ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar) boshqa ko‘rinishga o‘tkaza olish;

uchta sonning o‘rta arifmetigini topish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o‘qiy oladi;

murakkab bo‘lmagan hisoblashlarda, o‘rganilgan tenglamani yechishda, o‘rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e‘lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

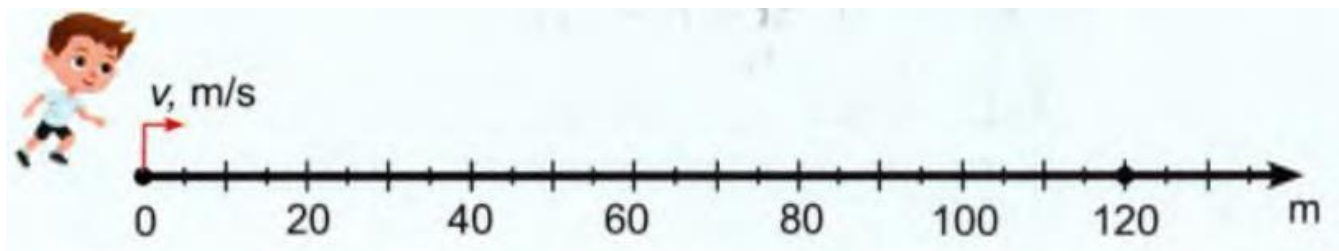
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Aziza “klassiklar” o‘yini uchun yerga kataklar chizdi. Kataklardagi har bir to‘g‘ri to‘rtburchakning bo‘yi 28 cm, eni 15 cm. Agar yuqoridagi yarim aylananing yuzi 982 cm² bo‘lsa, kataklarning umumiy yuzi qancha?

2. Bolalar maydonchada turli xil o‘yinlar o‘ynashdi. Bolalarning bir qismi “klassiklar” o‘yini, ulardan ikki marta ko‘p bolalar “bo‘yoqlar” o‘yini o‘ynadi. “Kartoshka” o‘yini esa “klassiklar”ga qaraganda 3 marta ko‘p bola o‘ynadi. Agar maydonda hammasi bo‘lib 24 nafar bola bo‘lsa, har bir o‘yinni nechta bola o‘ynagan?

3. Madina bir son o‘yladi. Aziza Madina o‘ylagan songa 1 ni, Umida esa 13 ni qo‘shdi. Ma’lum bo‘lishicha, Umida o‘ylagan son Aziza o‘ylagan son dan 4 marta katta. Madina qanday son o‘ylagan?

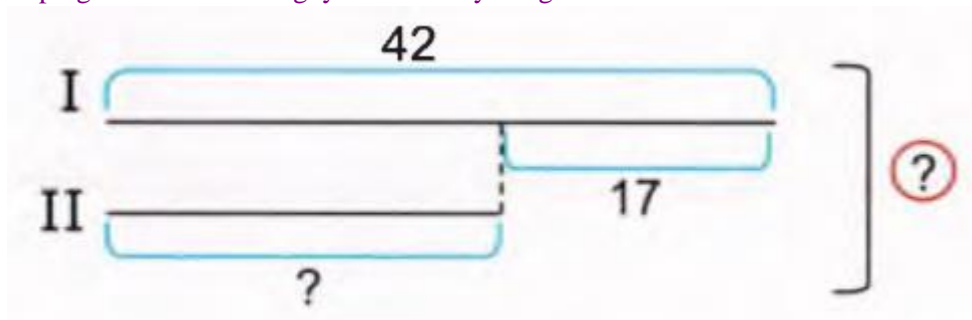
4. Sxema bo'yicha sportchi qanday tezlikda yugurishini aniqlang. U 4 sekundda qancha masofaga yuguradi? 8 sekundda-chi? Bir minutda-chi? Agar u shu tezlikda harakatlansa, 400 m masofaga yugurish uchun qancha vaqt sarflaydi?

5. Amallarning to'g'ri tartibiga rioya qilgan holda hisoblang. Bolalarning sevimli o'yinlaridan birining nomini bilib oling.

(64 560 237 109 4 200 000 : 140) + 216 700 : 4 : 25
I 30 000 **R** 10894 **M** 38727 **K** 25 833
E 72 677 **A** 2167 **O'** 8727 **Z** 54 175

6. Ko'chada o'ynaladigan o'yinlar bilan bog'liq bo'lgan va ushbu sxema bo'yicha yechiladigan bir nechta misollar o'ylab toping. Ulardan birining yechilishini yozing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nuqtalarning birgalikdagi harakati

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Nuqtalarning birgalikdagi harakati, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish va ifodalay olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda masala yechimiga yaqinlashish darajasini baholay olish va zarur hollarda o'z faoliyatini to'g'ri qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

xususiy misollar va kuzatishlar tahlili asosida obyektlar umumiy hossalarni aniqlay olish;

mavjud bilim va ko'nikmalarni kundalik vaziyatga qo'llay olish;

ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy estetik-emotsional munosabatini shakllantira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqтира olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

kundalik hayotda matematik usullar samarali ekanligini tushuna olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimiz haqida ma'lumot bera olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. To'g'ri tengliklarni toping va jismoniy tarbiya so'zi qanday qadimgi yunon so'zidan olinganligini aniqlang.

P $500 \text{ cm}^2 = 5 \text{ dm}^2$

R $80 : 9 = 8 \text{ (oct. 8)}$

O $128 \text{ l} + 45 \text{ l} = 163 \text{ l}$

U $172 \text{ m} = 1 \text{ m } 72 \text{ dm}$

R $1 \text{ h } 35 \text{ min} = 95 \text{ min}$

O $193 \text{ cm} = 1 \text{ m } 9 \text{ dm } 3 \text{ cm}$

I $800 \text{ m}^2 : 100 = 800 \text{ dm}^2$

D $2 \cdot 17 \cdot 25 \cdot 4 = 3400$

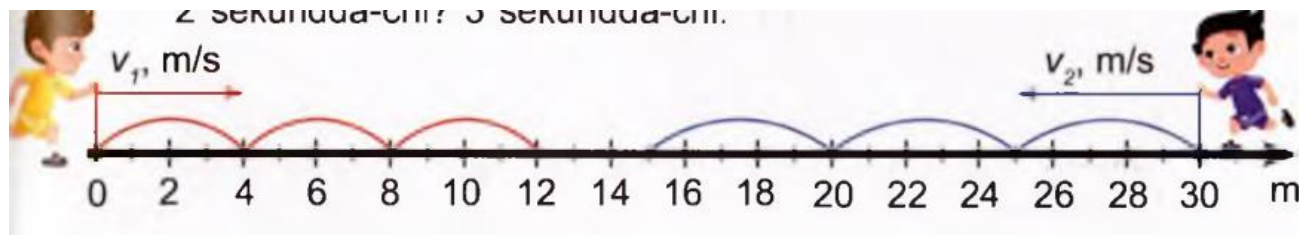
K $1 \text{ kg } 28 \text{ g} = 128 \text{ g}$

A $54 \text{ dm}^3 = 54000 \text{ cm}^3$

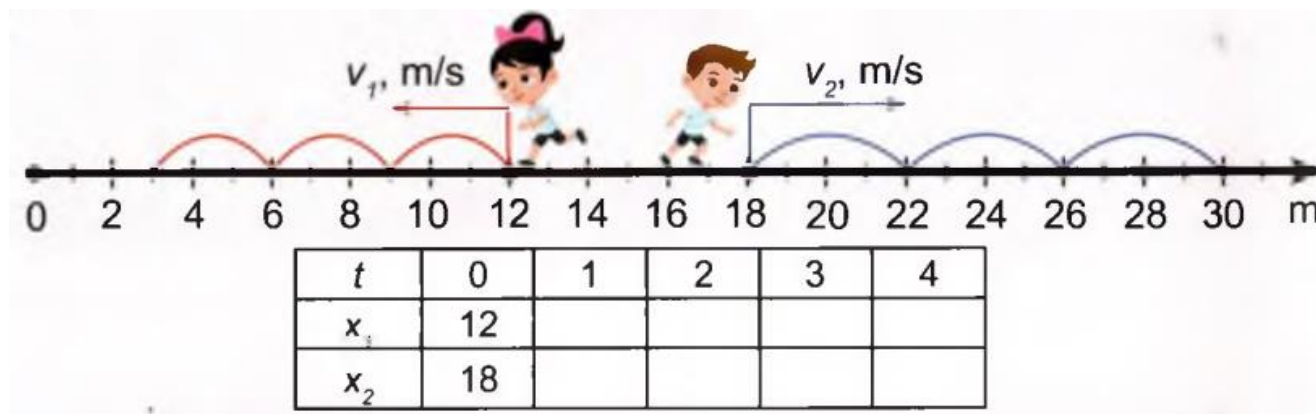
2. Futbol o'yini paytida ikki futbolchi bir-biriga qarab yugurdi.

Quyidagilarni aniqlang:

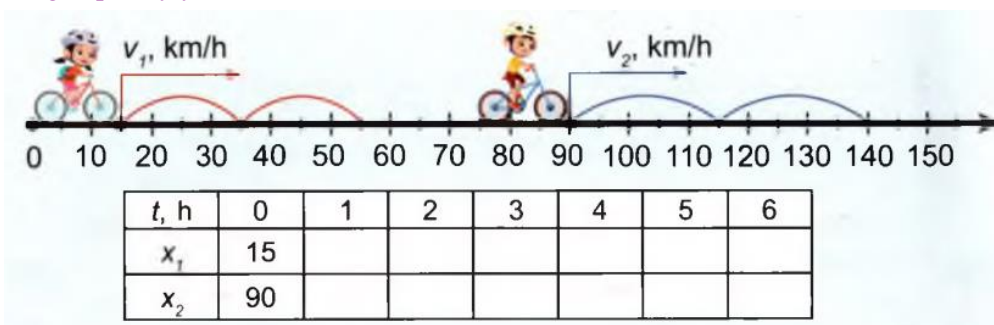
- har bir futbolchi dastlab qaysi nuqtada turibdi?
- ularning har biri qanday tezlik bilan yugurdi?
- ularning har biri 1 sekundda qancha masofani bosib o'tdi?
- 2 sekundda-chi? 3 sekundda-chi.

3. Daftaringizga sxema uchun jadval tuzing. Savollarga javob bering.

- Dastlab yuguruvchilar bir-biridan qanday masofada bo'lgan?
 - Aziza qancha masofaga yugurdi?
 - Salim qancha masofaga yugurdi?
 - 1 sekunddan keyin ularning orasida qancha masofa qoldi?
 - 2 sekunddan keyin-chi? Bu savollarga javob topishda ushbu jadval qanday yordam beradi?
4. Sxemani o'rganing. Daftaringizga jadval fuzing. O'ylab ko'ring, Komila Akmalni quvib o'ta oladimi? Bunda jadval sizga qanday yordam beradi?

- Dastlab velosipedchilar bir-biridan qanday masofada bo'lgan?
 - 1 soatdan keyin ular bir-biridan qanday masofada bo'ladi?
 - 2 soatdan keyin-chi?
 - Ularning orasidagi masofa qanday o'zgaradi? Necha km/h?
5. Daftaringizga koordinata nurini chizing va unda yuqoridagi velosipedchilarning o'rnini almashtiring: oldinda Komila /4(30) nuqtadan, Akmal esa uning ortidan 0(0) nuqtadan yo'lga chiqsin. Nima deb o'ylaysiz, Akmal Komilani quvib o'ta oladimi? Bu necha soatdan keyin sodir bo'ladi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qarama-qarshi harakat

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qarama-qarshi harakat, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

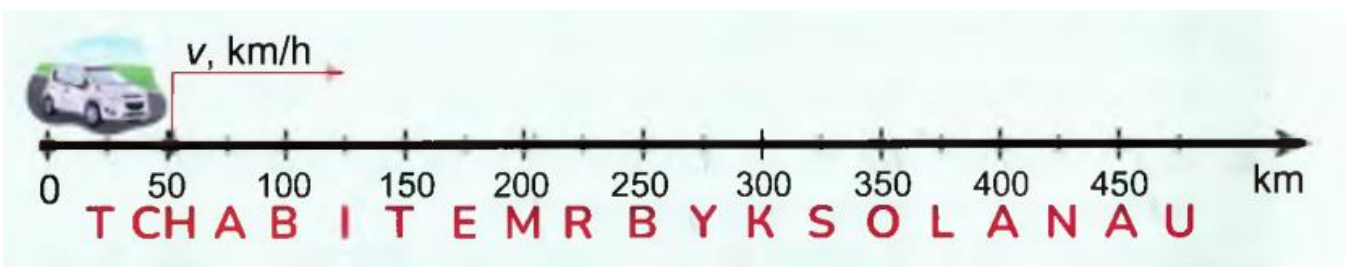
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Avtomobil har bir soatda yetib borishi mumkin bo'lgan koordinatalarni tanlang va 0 'zbekistondagi eng mashhur tog'li hududning nomini toping.

2. Ikkita mashina ikki shahardan bitta yo'lda bir-biriga qarama-qarshi yo'lga chiqdi.

a) Sxema bo'yicha avtomobillar orasidagi dastlabki masofa qanchaligini aniqlang.

b) Har bir avtomobil 1 soatdan keyin qancha yo'lni bosib o'tadi?

Bu masofa yana qanday nomlanadi?

d) 1 soatdan keyin avtomobillar orasidagi masofa qancha bo'ladi?

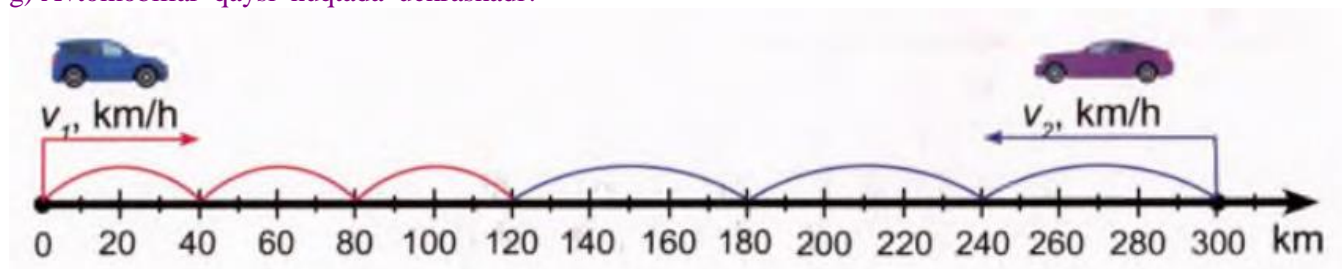
U dastlabki masofaga solishtirganda qanchaga kamayadi?

e) Avtomobillar orasidagi masofa har soatda qanchaga qisqaradi?

Ular orasidagi masofa har soatda necha kilometr qoladi?

f) Ular necha soatdan keyin uchrashadilar, ya'ni ular orasidagi masofa 0 km bo'ladi?

g) Avtomobillar qaysi nuqtada uchrashadi?

Savollarga javob berish uchun ifodalar tuzing va hisoblang.

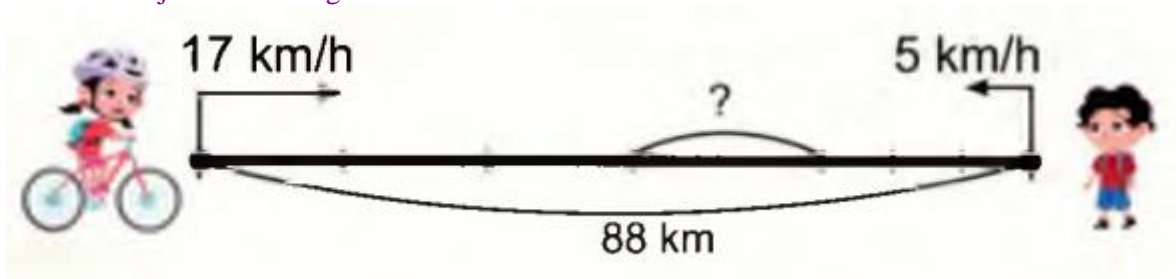
a) Ikki poyezd bir vaqtda ikki shahardan bir-biriga qarshi yo'lga chiqdi. Birinchi poyezdning tezligi 72 km/h, ikkinchi poyezdning tezligi 66 km/h. Poyezdlar qanday tezlikda bir-biriga yaqinlashmoqda?

b) Asalari uyadan gullarga 43 km/h tezlikda uchib ketdi. Ikkinchi asalari unga qarshi 21 km/h kam tezlikda uchib kelyapti. Ular qanday tezlikda yaqinlashadilar?

d) Bir guruh sayyohlar tog'l etagidan 2 km/h tezlikda yuqoriga ko'tarilyapti. Ikkinchi guruh sayyohlar esa ularga qarshi 3 marta katta tezlik bilan pastga tushyapti. Sayyohlarning yaqinlashish tezligi qanday?

3. Masalaning sxemasini o'rganing. Masalani ikki xil usul bilan yeching. Velosipedchi Toshkentdan Xojikentga qarab 17 km/h tezlikda yo'lga chiqdi. Xuddi shu vaqtda piyoda unga qarshi tomondan 5 km/h tezlikda yo'lga chiqdi. 3 soatdan keyin velosipedchi va piyoda orasida qancha masofa qoladi?

Toshkent bilan Xojikent orasidagi masofa 88 km.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qarama-qarshi harakat

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qarama-qarshi harakat, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodalay olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Tog'ga sayohat yo'nalishi 4 kunga mo'ljallangan. Sayohatchilar birinchi kun 48 km yo'lni bosib o'tishdi, bu ikkinchi kunga qaraganda 12 km ga ko'p. Uchinchi kun ular birinchi va ikkinchi kunlari umumiy yurgan yo'ldan 3 marta kam yo'l yurishdi. Agar butun yo'nalish 153 km ni tashkil etsa, sayyohlar to'rtinchi kun necha km yo'l yurishgan?

2. Sxemada tog'ga sayohat yo'nalishi siniq chiziqlar bilan tasvirlangan. Bu chiziqning 1 millimetri 400 m yo'lni ifodalaydi. Yo'nalishning aniq uzunligini aniqlang.

3. Anjomlari bo'lgan sayyohning massasi anjomsiz sayyohga qaraganda 3 marta ko'p. 5 nafar anjomli sayyohning massasi 5 nafar anjomsiz sayyohnikidan 100 kg ortiq. Anjomli sayyohning massasi qancha? Sayyohlarning hammasi bir xil vaznga ega.

4. Sxema chizing va masalani yeching.

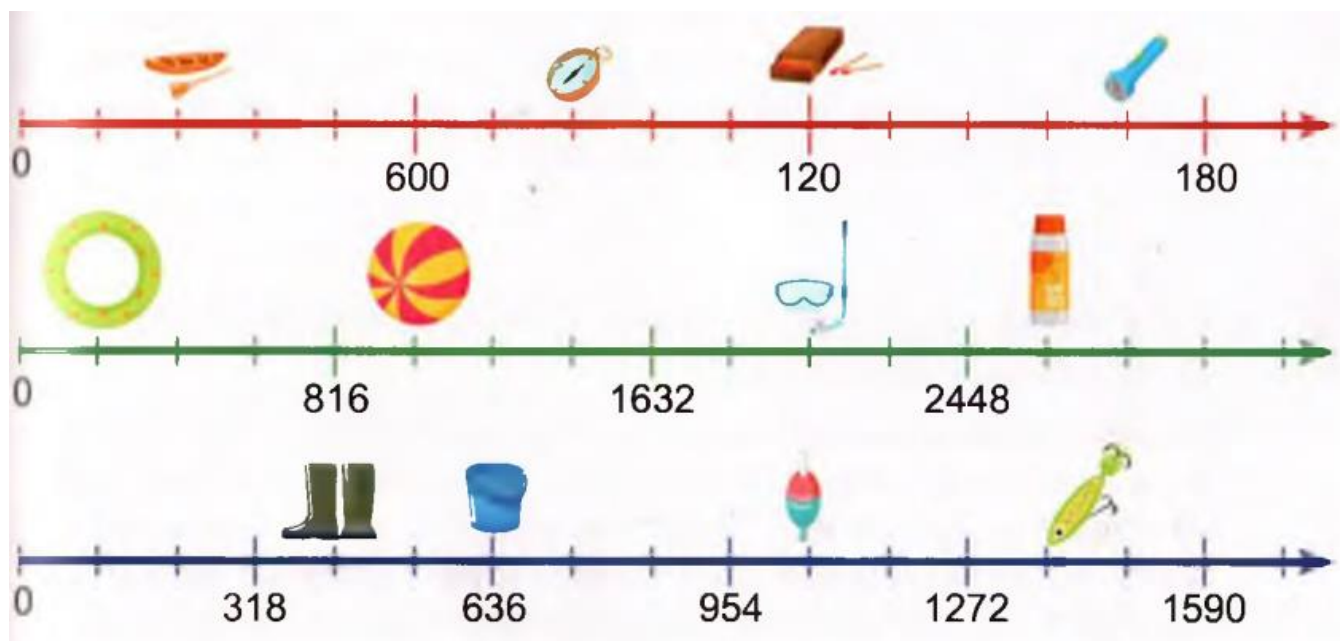
Toshkentdan Farg'onagacha bo'lgan avtomobil yo'lining uzunligi 328 km ni tashkil etadi. Toshkentdan Farg'onaga qarab avtomobil 56 km/h tezlik bilan harakatlandi. Bir vaqtning o'zida Farg'onadan Toshkentga qarab ikkinchi avtomobil 62 km/h tezlik bilan harakatlandi. 2 soatdan keyin avtomobillar orasidagi masofa qanchani tashkil etadi?

5. Tenglamalarni yeching.

$$(823\ 190 - 312\ 065) \cdot x + 187\ 621 = 2\ 232\ 121$$

$$(345\ 119 + 441\ 881) : y + 19\ 230 = 95\ 443 - 94\ 943$$

6. Ushbu obyektlar qaysi koordinatada joylashgan? Ularni nima birlashtiradi? Bu obyektlarga umumiy nom o'ylab toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amaliy topshiriqlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Amaliy topshiriqlar, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi; kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

No	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Tengsizliklarning yechimi bo'ladigan bir xonali sonlarni sanang.

$$y > 3 \quad t < 227 - 219 \quad 14 - d < 9$$

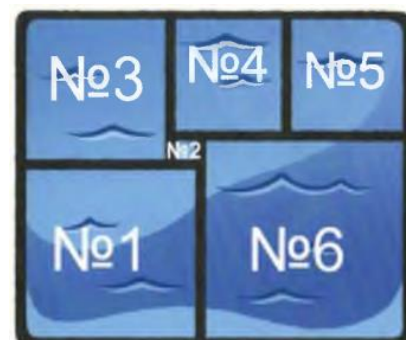
$$z < 7 \quad m > 145 - 139 \quad 6 + m > 10$$

2. Sonli nur yordamida tengsizlikni yeching.

$$x < 15 \quad 3 < x < 12 \quad 8 - x > 1$$

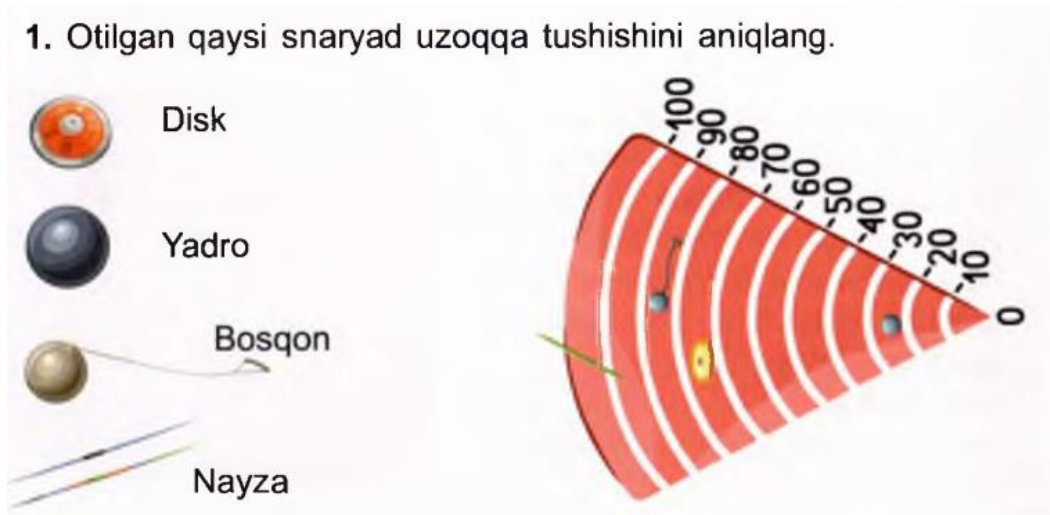
3. To'g'ri to'rtburchak shaklidagi suv havzasi mashg'ulot o'tkazish ucun kvadratlarga bo'lingant Uning sxemasi rasmda tasvirlangan. Har bir kvadrat ichiga nomer yozilgan.

Ma'lum bo'lishicha, 1-kvadratning tomonlari 36 m, 2-kvadratning tomonlari esa 6 m. Qolgan barcha kvadratlarning tomonlarini toping.

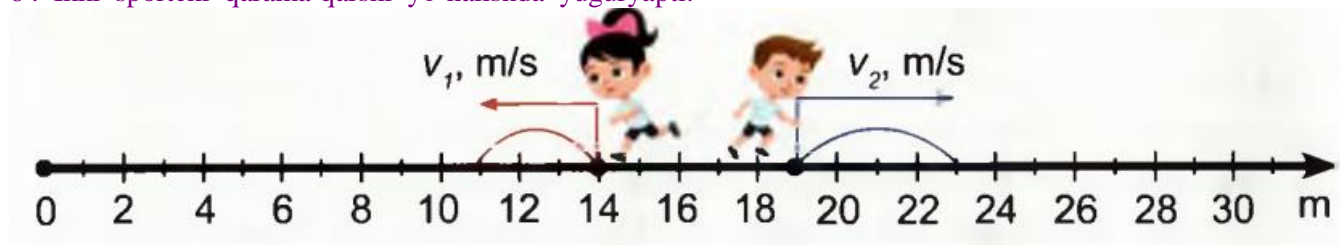

4. Bir-biridan 15 km masofada joylashgan ikki baliqchi motorli qayiqda bir vaqtda bir-biriga qarab suzib ketdi. 1-motorli qayiqning tezligi 400 m/min, ikkinchisniki 350 m/min. Ular necha minutdan keyin uchrashadi?

5. Otilgan qaysi snaryad uzoqqa Disk Yadro Bosqon Nayza

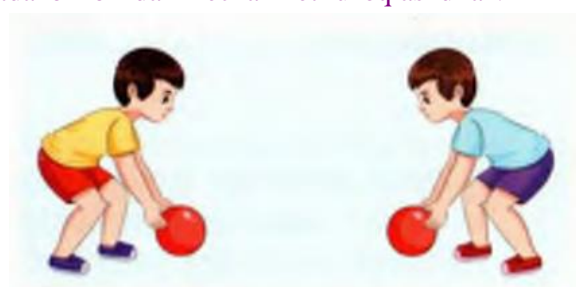

6. Ikki sportchi qarama-qarshi yo'nalishda yuguryapti.

- Dastlab yuguruvchilar bir-biridan qancha masofada edi?
 - Aziza 1 sekundda qancha masofaga yugurdi?
 - Salim 1 sekundda qancha masofaga yugurdi?
 - 1 sekunndan keyin ular orasidagi masofa qancha bo'ldi?
 - 1 sekunndan keyin ular orasidagi masofa necha metr ga ortdi?
 - Aziza bilan Salim xuddi shu yo'nalishda yugurishni davom ettirsa, ular uchrashishadimi?
3. a) Jasur va Akmal stadiondan chiqib, qarama-qarshi tomonga ketdi. Akmal 60 m/min tezlikda, Jasur esa 70 m/min tezlikda yurdi. Ular bir-birlaridan qanday tezlikda uzoqlashdilar?
 b) Aziza mashg'ulotdan chiqib, uyiga piyoda 55 m/min tezlikda, Madina esa Azizaga qaraganda uch marta katta tezlikda avtobus bekatiga yugurdi. Qizlar bir minutda bir-biridan necha metr uzoqlashdilar?

4. Azim bilan Behruz ikkita koptok bir-biriga urilganidan keyin qancha masofaga uchishini aniqlash uchun tajriba o'tkazdi. Buning uchun ular bor kuchi bilan koptokni bir-biriga otishdi. To'qnashuvdan keyin birinchi koptok bir sekundda 43 cm, ikkinchi koptok esa teskari yo'nalishda 38 cm ga dumaladi. Agar koptoklar xuddi shu tezlik bilan yana 4 sekund dumalaganida, ular bir-biridan qancha masofada bo'lar edi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qarama-qarshi harakat

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qarama-qarshi harakat, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildira olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdegilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

No	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1.Ushbu sport snaryadlarining haqiqiy massasini hisoblang.

Disk
(897 q + 103 q) : 50 000

Yadro
3 kg 782 g + 3 kg 478 g

Nayza
2 kg 235 g - 287 g · 5

Bosqon
1 kg 247 g · 4 + 2 277 g

2. Nayza uloqtirish musobaqasida birinchi sportchi nayzani 73 m 42 cm ga uloqtirdi. Uning nayzasi ikkinchi sportchilikiga qaraganda 2 m 18 cm uzoqqa kelib tushdi. Uchinchi sportchi nayzani avvalgi ikki sportchi erishgan masofaning o'rtacha teng arifmetik masofaga uloqtirdi. Har bir sportchining nayzasi qancha masofaga uloqtirildi?

3. Poyezd jo'nashiga 2 minut qolganda, avtomobil stansiyadan 2 km uzoqlikda edi. Birinchi minutda u 30 km/h tezlikda harakatlandi. Avtomobil poyezdga yetib olishi uchun ikkinchi minutda qanday tezlikda harakatlanishi kerak?

4. Sxema chizing va masalani yeching.

Musobaqadan keyin ikkita avtobus sportchilarni stadiondan qarama-qarshi yo'nalishda olib ketdi. Birinchi avtobus 65 km/h tezlikda, ikkinchi avtobus esa undan 17 km/h kam tezlikda harakatlanayapti. 3 soatdan keyin avtobuslar orasidagi masofa qancha bo'ladi?

5. Madina, Jasur, Sardor va Azizalar og'ir sharlar bilan keglilarni taqillatib, bouling o'ynashdi.

O'yinchilarga har bir otgan sharida nechta kegli qulatgan bo'lsa, shuncha ball berildi.

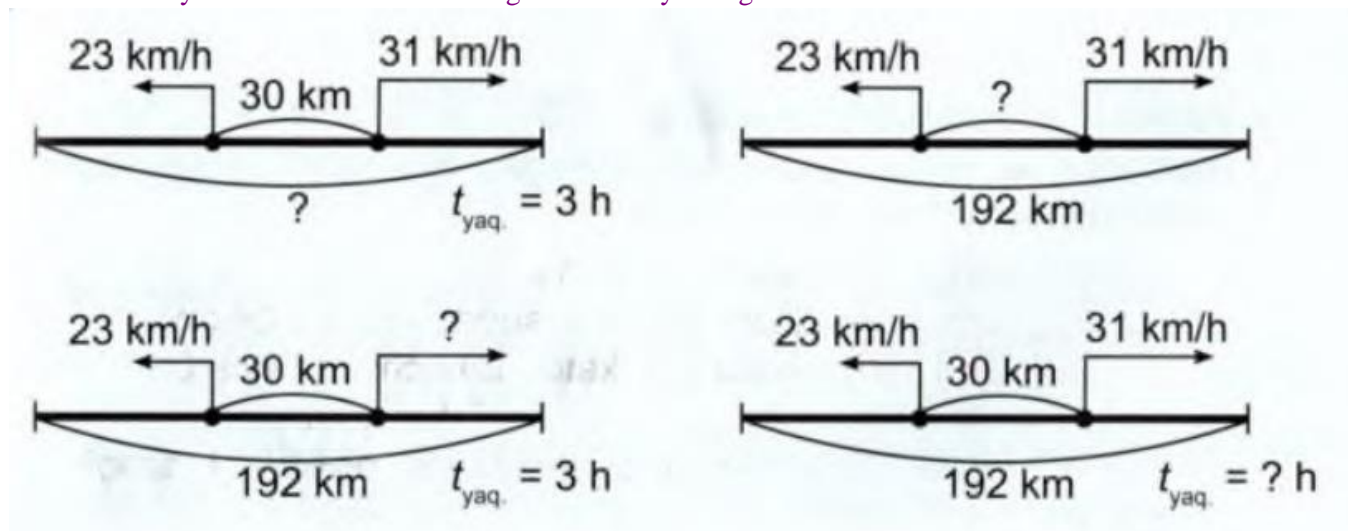
O'yin oxirida tabloda hisob ko'rsatildi. Bu o'yinda kim g'olib bo'ldi?

Yordam: X harfi otilgan shar bilan bir zarbada barcha keglilar qulaganini bildiradi. Bunday holda o'yinchiga 10 ball + undan keyingi otilgan shardagi ball qo'shib hisoblanadi.

O'AS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Yakal
	8	8	3	2	5	9	9	9	8	7	
	3	2	8	5	6	5	8	x	2	4	
	x	7	8	6	7	8	x	9	5	8	
	x	x	x	x	x	9	x	9	9	x	

Yordam: X harfi otilgan shar bilan bir zarbada barcha keglilar qulaganini bildiradi. Bunday holda o'yinchiga 10 ball + undan keyingi otilgan shardagi ball qo'shib hisoblanadi.

2. Sxema bo'yicha teskari masala tuzing va ularni yeching.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Amaliy topshiriq

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga **Amaliy topshiriq**, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan media manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni

boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarga asosanib, turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

axborotlarni statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turidan (ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar) boshqa ko'rinishga o'tkaza olish;

uchta sonning o'rta arifmetigini topish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollarni yeching. Bowling o'yinida hamma keglilarni bitta shar bilan bir zarbada qulatish qanday atalishini bilib oling.

A	$300 : (2 \cdot 5)$	K	$2700 : (750 : 25)$	P	$2000 : 50 + 17$
E	$240 : 48 + 5$	L	$350 : (500 : 100)$	R	$170 : 10 \cdot 4$
I	$3600 : 9 : 4$	M	$900 - 210 : 35$	S	$6000 - 8 \cdot 25$
Y	$42 : 3 - 45 : 5$	O	$270 \cdot (180 : 45)$	T	$128 : 2 : 2 : 2$

5800	16	68	30	5	90
------	----	----	----	---	----

2. Jasur bilan Akmal o'zlari uchun bir o'yin o'ylab topishdi: yig'indida 100 ball hosil bo'lishi uchun har bir holatda qaysi uchta keglini qulatish kerak?

3. Orasidagi masofa 70 km bo'lgan ikki shahardan qarama-qarshi yo'nalishda ikkita poyezd yo'lga chiqdi. Poyezdlardan biri 43 km/h tezlikda, ikkinchisi esa 27 km/h tezlikda harakatlanmoqda. Agar poyezdlar shunday tezlikda harakatlanishda davom etsa, 6 soatdan keyin ular orasidagi masofa qanday bo'ladi?

4. Akmalning uy boulingi keglilariga 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 nomerlari qo'yilgan. U 10-nomerli keglini olib qo'ydi, qolganlarini esa ixtiyoriy tartibda terib chiqdi.

U mumkin bo'lgan eng katta yoki eng kichik sonni hosil qilish uchun yana 3 ta keglini olib qo'ymoqchi. Akmalga yordam bering.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Quvlama harakat

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Quvlama harakat, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish va ifodalay olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda masala yechimiga yaqinlashish darajasini baholay olish va zarur hollarda o'z faoliyatini to'g'iray qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

xususiy misollar va kuzatishlar tahlili asosida obyektlar umumiy hossalarni aniqlay olish;

mavjud bilim va ko'nikmalarni kundalik vaziyatga qo'llay olish;

ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy estetik-emotsional munosabatini shakllantira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqтира olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

kundalik hayotda matematik usullar samarali ekanligini tushuna olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimiz haqida ma'lumot bera olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Aziza uzunlikka sakrash musobaqasidan keyin do'stlari orasidan eng yaxshi natijaga erishganlarni aniqlovchi diagramma tuzdi.

Diagramma bo'yicha savollarga javob bering.

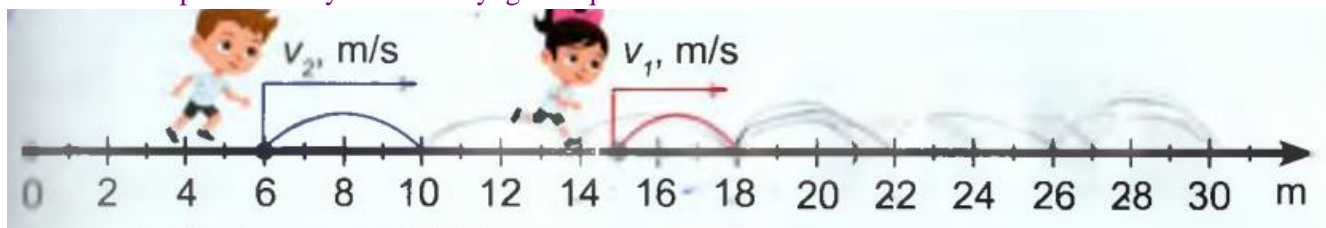
- Kim uzoqqa sakradi: Jasurmi yoki Akmalmi? Madinami yoki Umidami?
- 0'g'il bolalar orasida eng uzoqqa sakrovchi kim?
- Qizlar orasida-chi?
- Musobaqada kim g'olib bo'ldi?
- Sinfdagi o'g'il bolalar o'rtacha qanday uzunlikka sakrashgan?

Sinfdagi qizlar-chi?

2. Salim joyida turib 120 cm ga sakradi. U 4 m 50 cm masofaga yetishi uchun necha marta sakrashi kerak?

3. Ikkita sportchi bir yo'nalishda yugurmoqda.

- Hozir ular bir-biridan qanday masofada bormoqda?
- Aziza 1 sekundda qancha masofaga yuguradi? U qaysi nuqtaga yetib boradi?
- Salim 1 sekundda qancha masofaga yuguradi? U qaysi nuqtaga yetib boradi?
- 1 sekunddan keyin ular orasidagi masofa qanday bo'ldi?
- 1 sekunddan keyin ular orasidagi masofa ortdimi yoki kamaydimi? Necha metrga?
- Agar ular shunday tezlikda yugurishda davom etishsa, Salim Azizani quvib yetadimi? Jadvalni daftaringizga chizing va uni to'ldiring.

t, s	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
x_1	15									
x_2	6									
S, m	9									

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Kechikishli harakat

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Kechikishli harakat, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

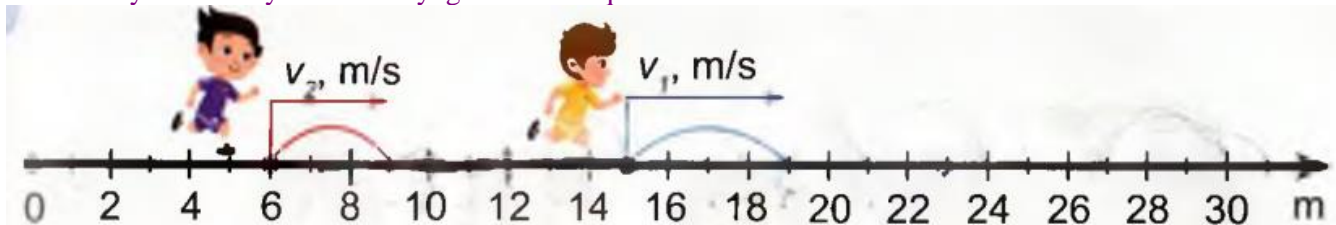
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Bir xil qiymatga ega bo'lgan misollar juftliklarini toping. Har bir sport turi uchun sport anjomlarini tanlang.

Regbi $18855 : 15$	Biatlon $247 \cdot 9$	Beysbol $13368 : 8$	Golf $356 \cdot 7$
 $9496 - 7825$	 $1334 + 1158$	 $3241 - 1257$	 $1126 + 1097$

2. Ikki o'yinchi bir yo'nalishda yugurib bormoqda.

- Hozir ular bir-biridan qanday masofada bormoqda?
 - Salim 1 sekundda qancha masofani bosib o'tadi? U qaysi nuqtaga yetib boradi?
 - Akmal 1 sekundda qancha masofani bosib o'tadi? U qaysi nuqtaga yetib boradi?
 - 1 sekunddan keyin ular orasidagi masofa qanday bo'ladi?
 - 1 sekunddan keyin ular orasidagi masofa oshdimi yoki kamaydimi? Necha metr ga?
 - Agar Salim shunday tezlikda yugurishda davom etsa, u Akmalga yetib oladimi?
- Daftaringizda jadvalni to'ldiring.

t, s	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
x_1	15									
x_2	6									
S, m	9									

- Jasur bilan Akmal startdan bir vaqtda qo'zg'aldi. Jasurning tezligi 3 m/s, Akmalning tezligi esa 4 m/s. 1 sekundda Akmal Jasurni necha metr ortda qoldiradi? 2 sekundda-chi? 5 sekundda-chi? 30 sekundda-chi?
- Sportchilarni ular tezligining kamayib borishi tartibida joylashtiring

Akmal 12 min da 1608 m	Madina 6 min da 792 m	Jasur 25 min da 3250 m	Umida 15 min da 1860 m	Aziza 20 min da 2506 m	Sardor 16 min da 2752 m
-------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Kechikishli harakat

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Kechikishli harakat, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildira olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Bir xil xossalarga ega bo'lgan ifodalar juftliklarini toping. Bu avtomobil turlari qanday ataladi? Bu ifodalarni soddalashtira olasizmi?

$$532 + m + 428$$

Kabriolet

$$(229 + b) - 119$$

$$n - 217 - 33$$

Sedan

$$t + 649 + 311$$

$$(d + 432) - 312$$

Miniven

$$600 - (300 + p)$$

2. Ikkita avtomobil shahardan bir yo'nalishda yo'lga chiqdi.

Ikkinchi avtomobil kechroq, birinchi avtomobil undan 24 km uzoqlashgandan keyin yo'lga chiqdi. Birinchi avtomobil 55 km/h tezlik bilan, undan keyin yo'lga chiqqan ikkinchi avtomobil esa 52 km/h tezlik bilan harakatlandi.

a) 5 soatdan keyin avtomobillar orasidagi masofa qanday bo'ladi?

b) Agar ikkinchi avtomobil shunday tezlikda yurishni davom ettirsa, u birinchi avtomobilni quvib yeta oladimi?

3. Qadimiy masala.

Ikki sayohatchi bir yo'l bo'ylab bir yo'nalishda yurib bormoqda.

Birinchi 4 km/h tezlik bilan ikkinchisidan 8 km oldinda bormoqda.

Ikkinchisi esa 6 km/h tezlik bilan uni asta-sekin quvib yetmoqda.

lining iti bo'lib, it harakat boshidayoq egasidan qochib, birinchi sayyoh tomon 15 km/h tezlikda yuguradi.

Unga yetib olgach, shu zahoti orqaga o'girilib, egasi tomon yuguradi.

Egasing oldiga yetib kelgach, yana orqaga o'girilib, birinchi sayyoh tomon yuguradi. It bu harakatini sayyohlar uchrashgunga qadar davom ettiradi. It qancha masofani bosib o'tadi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 3-nazorat ishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Kechikishli harakat, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdegilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1-bo'lim. Sonlar va raqamlash

- Quyidagi sonlarni raqamlar bilan ajrating:
 - 7 583 → ___ ming, ___ yuz, ___ onlik, ___ birlik
 - 9 204 → ___ ming, ___ yuz, ___ onlik, ___ birlik
- Sonni raqam bilan yozing:
 - to'rt ming sakkiz yuz yigirma uch → ___
 - olti ming ikki yuz o'ttiz besh → ___

2-bo'lim. Amallar

3. Hisoblang:
- a) $6\,452 + 3\,347 = \underline{\hspace{2cm}}$
 - b) $9\,601 - 4\,298 = \underline{\hspace{2cm}}$
 - c) $7\,820 + 2\,175 = \underline{\hspace{2cm}}$
 - d) $8\,900 - 3\,689 = \underline{\hspace{2cm}}$
4. To'g'ri javobni toping:
- a) $5\,000 + \underline{\hspace{2cm}} = 6\,543$
 $\underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}$

3-bo'lim. Ko'paytirish va bo'lish

5. Hisoblang:
- a) $123 \times 6 = \underline{\hspace{2cm}}$
 - b) $456 \div 8 = \underline{\hspace{2cm}}$
 - c) $78 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}}$
 - d) $360 \div 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

4-bo'lim. Tengsizliklar

6. To'ldiring:
- a) $6\,210 \underline{\hspace{1cm}} 6\,215$ ($>$, $<$ yoki $=$) $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$
 - b) $7\,899 \underline{\hspace{1cm}} 7\,890 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

5-bo'lim. Masalalar

7. Masalani yeching:
Maktab kutubxonasida 3 256 ta kitob bor edi. Keyin 1 874 ta kitob qo'shildi.
Jami nechta kitob bo'ldi? $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$
8. Masala:
Odam 6 480 so'm pul olib keldi. U 3 275 so'mini sarfladi.
Qancha pul qoldi? $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$
9. Masala:
Bir do'konda 450 ta qalam bor edi. Har bir qutida 15 ta qalam bor.
Nechta quti bor? $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

6-bo'lim. Qo'shimcha topshiriqlar

- 10. $4\,350 + \underline{\hspace{2cm}} = 5\,000 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$
- 11. $7\,800 - \underline{\hspace{2cm}} = 6\,500 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yakuniy dars

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yakuniy dars, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi; kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

Biz nimani bilib oldik? Biz nimani o'rgandik?

Biz sonli nur bilan qanday ishlashni yoqqa oldik.

1- Don solingan qoplar sonli nur ustiga qo'yib chiqilgan. Bu qoplar bir-biridan qanday masofada joylashadi?

2. Jadval bo'yicha masala tuzing. Noma'lum kattaliklarni toping

v	t	S
18 km/h	? h	(126 + 162) km

v	t	S
? m/min	(14 + 57) min	1 633 000 m

v	t	S
(13+18) m/s	8 s	? m

3. a) Ikkita avtomobil bir vaqtda bir-biriga tomon yo'lga chiqdi. Birinchi avtomobil 75 km/h tezlik bilan, ikkinchi avtomobil esa 65 km/h tezlik bilan harakatlandi. Agar ular 3 soatdan keyin uchrashgan bo'lsa, ular orasidagi masofa qanday bo'lgan?

b) Ikkita mototsiklchi bir vaqtda qarama-qarshi yo'nalishda yo'lga chiqdi. Ular 4 soat yo'l yurib, 800 km masofani bosib o'tdi. Agar birinchi mototsiklchi 110 km/h tezlik bilan harakatlangan bo'lsa, ikkinchi mototsiklchining tezligini toping.

4. Akmal bilan Jasur kim sport maydonchasidan uygacha birinchi bo'lib yetib borishi haqida bahslashdi. Akmal hiyla ishlatib, 300 metrqa qisqa bo'lgan yo'lni tanladi, Jasur esa uzunligi 400 metr bo'lgan yo'ldan yugurib bordi. Akmalning tezligi 60 m/min, Jasurning tezligi esa 80 m/min. Kim uyga oldinroq yetib bordi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Aniq va taqribiy qiymatlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Aniq va taqribiy qiymatlar, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildira olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Daftaringizga jadvalni chizing.

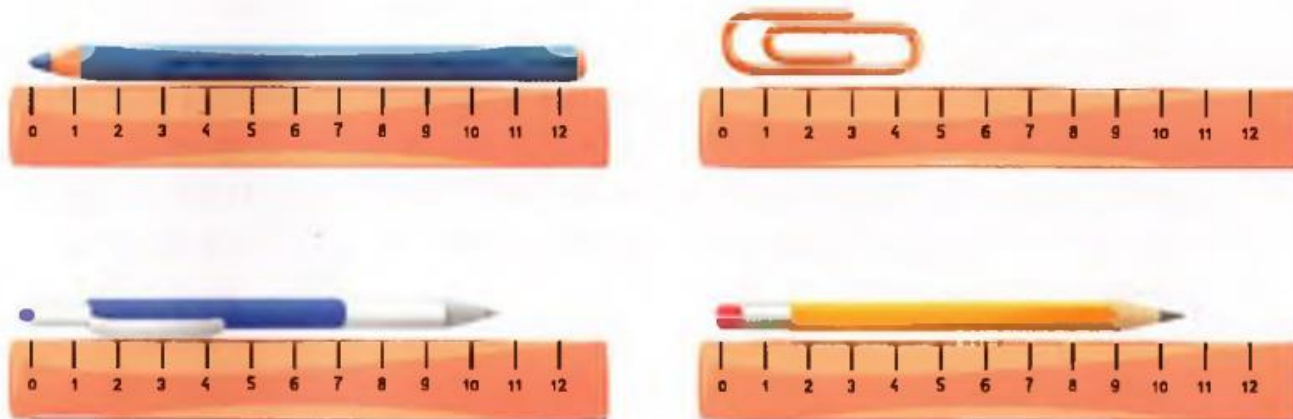
	Taxminiy o'lcham	Aniq o'lcham
Partaning bo'yi		
Partaning eni		

a) O'z partangizni ko'rib chiqing. Nima deb o'ylaysiz, uning bo'yi va eni detsimetrlarda nimaga teng? Xulosangizni yozing.

b) Partangizning bo'yi va enini o'lchang. Uning aniq o'lchamlarini jadvalga yozing.
Xulosa qiling: Partangizning bo'yi ni baholashda qanchaga xato qildingiz? Enini baholashda-chi? Qaysi holatda siz ko'proq xato qildingiz?

2. Bolalar o'z o'quv qurollarini qanday o'lchaganliklarini ko'rib chiqing.

Ularda qanday taqribiy qiymatlar hosil bo'ldi? O'lchash xatoliklari kattaligini millimetrlarda chamalab aniqlang. Olz chamangizni chizg'ich yordamida tekshiring.

5. Maktab bozoridan quyidagilar xarid qilindi:

5 200 so'mdan
26 dona

2700 so'mdan
45 dona

4100 so'mdan
36 dona

Sotuvchi 400 000 so'm bering dedi. U aniq qiymatni aytdimi yoki taqribiy qiymatnimi? Agar aniq qiymatni aytgan bo'lsa, sotuvchi qanchaga xato qilgan? Kimning foydasiga? O'ziningmi yoki xaridorningmi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Bitta maktab partasini ta'mirlash 118 000 so'mga tushadi.

Maktabda 5 ta parta singan. Usta va direktor xarajatlarni taqriban, o'zlaricha hisoblab chiqishdi. Xarajatlarni usta 600 ming so'mga, direktor esa 550 ming so'mga baholadi. Kim ko'p va qancha ko'p xato qildi?

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: O'lchash xatoligi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga O'lchash xatoligi, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan media manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni

boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarga asoslanib, turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

axborotlarni statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turidan (ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar) boshqa ko'rinishga o'tkaza olish;

uchta sonning o'rta arifmetigini topish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Sinfda sinf sardorini tanlash uchun saylov bo'lib o'tdi. Barcha bolalar o'z nomzodiga ovoz berish uchun bittadan stiker oldi. Ovoz berishdan keyin Akmal sinfning yarmi unga ovoz berganini aytdi. Akmal haqmi? Agar haq bo'lmasa, u qancha ovozga xato qilgan?

2. Masalalarni yechishda o'quvchilar dastlab javobni taxmin qilishga harakat qildilar va shundan keyingina hisoblashlarni bajardilar.

Nima deb o'ylaysiz, nima uchun o'quvchilarda bunday javoblar

hosil bo'ldi? Kim ko'proq xato qilgan?

a) Maktab uchun 32 000 so'mdan 120 ta teatr chiptasi sotib olindi?

Buning uchun qancha pul sarflandi?

Taxminan
360 000 so'm
sarflangan

Taxminan
320 000 so'm
sarflangan

b) To'rtta maktab o'rtasida 8764 ta sovrin va sovg'alar tarqatildi.
Har bir maktab nechta sovg'a oldi?

Har bir maktab
2 100 ta
sovg'a oldi

Har bir maktab
2 200 ta
sovg'a oldi

3. Ifodalarni yozing va ularning qiymatlarini hisoblang. Barcha holatlarda aniq javobni topa oldingizmi?
- a) Bitta darslikning massasi 347 g. Uning taxminiy massasi 350 g deb hisoblanadi. Xatolikning kattaligi qanday?
- b) A4 varag'i quyidagi o'lchamlarga ega: bo'yi 297 mm, eni 21 cm. A4 varaqning yuzi taxminan 600 cm² ni tashkil qiladi. Xatolikning kattaligi qanday?
- d) Sardor doskani o'lchadi va uning bo'yi taxminan 2 m 3 dm ekanligini aytdi. Ma'lumki, u 2 cm xatolikka yo'l qo'ygan. Doskani bo'yi aniq qancha bo'ladi?
4. Birinchi ifodani hisoblang. Uning qiymatini bilgan holda, qolgan misollarni yecha olasizmi?

a) $872 \cdot 97$

$87200 \cdot 97$

$8720 \cdot 9700$

$87200 \cdot 9700$

b) $135387 : 7$

$13538700 : 7$

$13538700 : 700$

$135387000 : 70$

d) $8193 + 8224$

$8194 + 8224$

$8193 + 8223$

$8194 + 8223$

e) $3400 - 2367$

$3401 - 2367$

$3400 - 2366$

$3401 - 2366$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Taqribiy tenglik

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Taqribiy tenglik, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish va ifodalay olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda masala yechimiga yaqinlashish darajasini baholay olish va zarur hollarda o'z faoliyatini to'g'ri qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

xususiy misollar va kuzatishlar tahlili asosida obyektlar umumiy hossalarni aniqlay olish;

mavjud bilim va ko'nikmalarni kundalik vaziyatga qo'llay olish;

ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy estetik-emotsional munosabatini shakllantira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqтира olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

kundalik hayotda matematik usullar samarali ekanligini tushuna olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimiz haqida ma'lumot bera olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ushbu berilgan qiymatlarning qaysi biri aniq va qaysi biri taqribiy ekanini o'ylab ko'ring.

Sevimli kitob 100 bet.	Kvadratning 4 ta tomoni bor.
Qutida 250 g yog' bor.	Toshkentdan Samarqandgacha 268 km.
Jasurning bo'yi 130 cm.	Qutida 12 ta qalam bor.

2. Har bir sonda nechta to'liq minglik, yuzlik, o'nlik va birlik borligini ayting.

345 623

12 908

209 700

30 000

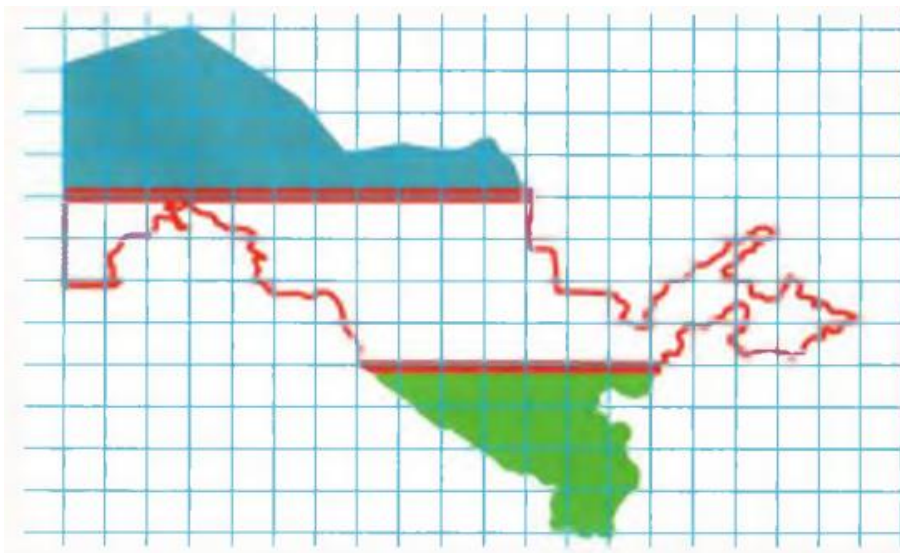
Ushbu kattaliklarning qiymatlarini xona qo'shiluvchilari qig'indisi ko'rinishida yozing.

			
Uzunligi 349 m	Hajmi 23 300 cm ³	Massasi 47 428 kg	Yuzi 162 m ²

3. Hovlimizda 8 soatda 1456 dona, qo'shni hovlida esa 9 soatda 470 dona plitka yotqizildi. Ishchilar qayerda tezroq ishlagan? Bir soat ichida ular nechta ortiq plitka yotqizishgan?

4. Paletkadan foydalanib, mamlakatimiz yuzini katakchalarda aniqlang.

Bitta katakcha taqriban 5612 km² ga to'g'ri kelishini bilgan holda, uning yuzini toping. Siz yuzning aniq qiymatini topdingizmi yoki taqribiy qiymatinimi?

5. Rasmda ayni bir to'g'ri to'rtburchak tasvirlangan. Chap tomonda uning tomonlari santimetr va millimetrdan aniq o'lchangan. O'ng tomonda esa uning tomonlari taqriban yaxlit santimetrlarda o'lchangan.

	
Ushbu to'g'ri to'rtburchakning aniq va taqribiy yuzini toping. Xatolikning kattaligi qanday?	

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 0 'nliklarga aniqlikda yaxlitlash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 0 'nliklarga aniqlikda yaxlitlash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir qatordagi ortiqcha sonni toping. Qolgan sonlar qanday mezon asosida tanlanganini tushuntiring.

28, 30, 32, 34, 57, 36.

15, 151, 1 515, 155, 15151.

1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 25, 34.

100, 20, 2 000, 3 000, 2200, 30, 300, 200.

2. Har bir son uchun undagi o'nliklar va birliklar sonini yozing.

U qaysi yaxlit sonlar orasida joylashgan?

Namuna:

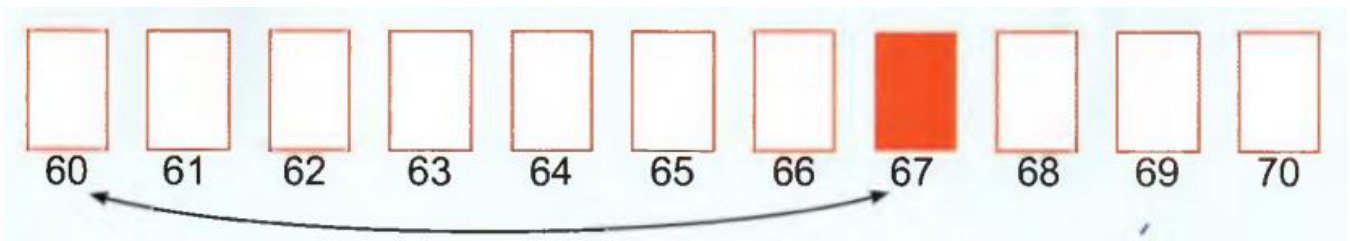
$393 = 390 + 3$. Unda 39 o'nlik va 3 birlik mavjud. Son 300 va 400 yaxlit sonlari orasida joylashgan.

738 35 2 903 12 400 1 902 349

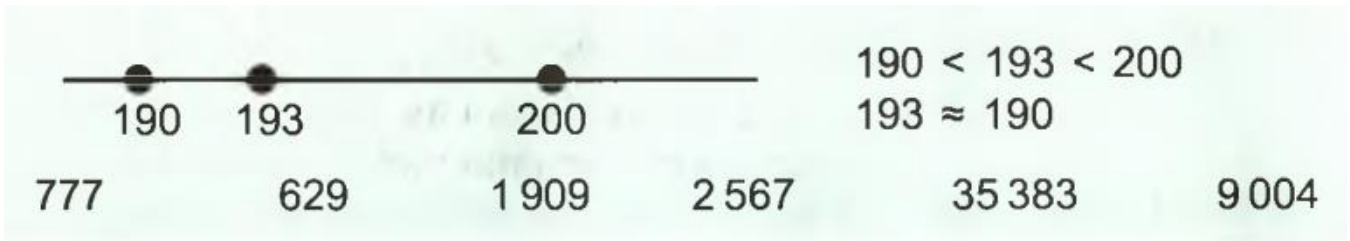
3. Akmal kechki payt elektron kitobning 67-sahifasigacha o'qib tugatdi va uni yopdi. Ertasi kuni uni ochganida, sahifaga o'tish tugmasi bir vaqtning o'zida 10 ta sahifani varaqlashi mumkinligini ko'rdi. Unga 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100-sahifalarning qaysi biridan 67-sahifaga qaytish qulayroq?

Akmal taxminan 60-sahifagacha o'qidim, deb ayta oladimi?

70-sahifagacha-chi? Qaysi holatda da'vo haqiqatga yaqinroq bo'ladi?

4. Har bir son uchun bu son sonlar qatorida bitta nol bilan tugaydigan qaysi sonlar orasida joylashganligini ko'rsating. Bu son qaysi songa yaqinroq: o'ngdagigami yoki chapdagigami? Namuna bo'yicha yozing:

5. Matndagi sonlarni eng yaqin o'nliklargacha yaxlitlang.

a) Kutubxonamizda jami 29 678 ta turli kitoblar mavjud. Kitoblardan 16 273 tasi darslik va o'quv qo'llanmalar, qolganlari esa badiiy adabiyotlardir.

b) Kutubxonaga maktabning 162 nafar o'qituvchisi va 2109 nafar o'quvchisi a'zo bo'lgan.

d) Sinfimizdagi har bir o'quvchi yiliga o'rtacha 38 ta kitob o'qiydi. Har bir kitob o'rtacha 128 sahifadan iborat.

6. Masalalarga doir ifodalar yozing. Mumkin bolsa, ularni hisoblang.

a) Jasur kecha 72 sahifali kitobning yarmini, bugun esa yana uchdan birini o'qidi. Uning o'qishi uchun qancha sahifa qoldi?

b) Har bir o'quvchi 11 ta darslik olishi kerak. Birinchi yuk mashinasida 1 619 ta kitob, ikkinchisida esa 1 725 ta kitob olib kelindi. Ikki yuk mashinasida olib kelingan kitoblar necha nafar o'quvchiga yetadi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yuzliklargacha aniqlikda yaxlitlash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yuzliklargacha aniqlikda yaxlitlash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildira olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Festivalga uzoq va yaqin davlatlardan mehmonlar taklif etildi.
Amallar tartibidan foydalanib, nechta davlat taklifnoma olganini aniqlang.

1-qatordan eng kichik sonni tanlang

↓

2-qatordan eng kichik sonni tanlang

↓

3-qatordan esa eng kichik ham, eng katta ham bo'lmagan sonni tanlang

↓

Tanlangan uchta sonning yig'indisini toping

Hosil bo'lgan sonni o'nliklargacha yaxlitlang.

9	8	12
2	7	9
37	41	14

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Berilgan aniqlikda yaxlitlash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Berilgan aniqlikda yaxlitlash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi; kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. a) Sonlarni o'nliklargacha aniqlikda yaxlitlang:

2944, 3588, 61324, 136682.

b) Shu sonlarni yuzliklargacha aniqlikda yaxlitlang.

d) O'ylab ko'ring, agar 2944 sonini mingliklargacha aniqlikda yaxlitlash so'ralgan bo'lsa, unda qaysi xonalarda nollar bo'ladi?

2. 10 324, 66 827 va 24 642 sonlarini yaxlitlang:

a) o'nliklargacha aniqlikda yaxlitlang;

b) yuzliklargacha aniqlikda yaxlitlang;

d) mingliklargacha aniqlikda yaxlitlang.

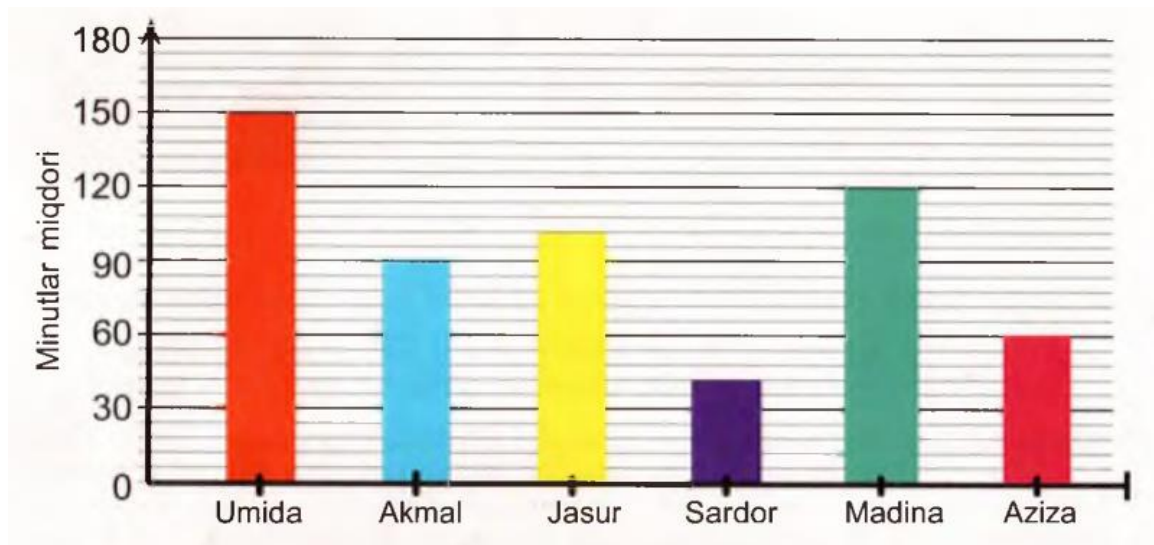
3. Videolavhalar mingdan ko'p marta ko'rilgan bo'lsa, ko'rishlar sonini to'liq emas, mingliklargacha aniqlikda yaxlitlab yoziladi. Agar bir videolavhaning tagida 123K deb yozilgan bo'lsa, u necha marta ko'rilgan bo'lishi mumkin?

123 400, 12 300, 123 945, 1 234,120 003.

Yordam: K harfi mingni bildiradi, ya'ni 11K - bu taxminan "11 ming marta ko'rilgan" degani bo'ladi.

O'ylab ko'ring-chi, 10M nima degani bo'lishi mumkin?

4. Umida sinfdoshlari Internetga qancha vaqt sarflashlarini o'rganib chiqdi.

5. Do'stlaridan har biri Internetga qancha vaqt sarflaydi?

Diagramma bo'yicha savollar tuzib, sinfdoshlaringizdan so'rab ko'ring.

6. Umida o'zining 1000 nafar tengdoshidan 130 nafarining telefoni yo'qligini, qolganlarning yarmi Internetda videolavhalar tomosha qilishini, uchdan biri Internetdan bilim olish maqsadida foydalanishini, qolganlari esa ijtimoiy tarmoqlarda o'rtoqlari bilan muloqotda bo'lishini bilib oldi. Ijtimoiy tarmoqlarda gaplashayotganlar necha kishi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Berilgan aniqlikda yaxlitlash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga **Berilgan aniqlikda yaxlitlash**, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildira olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdegilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

Yondosh mavzu:
ijtimoiy tarmoqlar.

Aniq qiymatlar,
taqribiy qiymatlar.

1. 12239 soniga o'ng va chap tomondan
- oxirida bitta nol bo'lgan eng yaqin sonni;
 - oxirida ikkita nol bo'lgan eng yaqin sonni;
 - oxirida uchta nol bo'lgan eng yaqin sonni ayting.
- O'zingiz bir son o'ylab toping va sinfdoshingizga xuddi shunday topshiriq bering.

2. Madina to'rt kun davomida o'z obunachilari o'rtasida kimlar maktabga borishni yoqtirishi haqida so'rovnoma o'tkazdi. Natijalarni o'rganing.

a) So'rovda qatnashgan o'quvchilarning aniq sonini toping.

Natijani yuzliklargacha yaxlitlang.

b) Har kuni so'rovda qatnashgan o'quvchilar sonini yuzliklargacha yaxlitlang. Yaxlitlangan qiymatlar yig'indisini toping.

Qaysi holatda natija aniq qiymatga yaqinroq bo'ladi? Nima uchun? Tushuntiring.

Sonni berilgan aniqlikda yaxlitlash uchun bu sonni 0 raqamlari bilan tugaydigan unga eng yaqin songa almashtirish yetarli. Bunda 0 raqamlari aniqligi hisobga olinayotgan xonadan quyidagi barcha xonalarda turishi kerak.

267 158 = 267 160 — o'nliklargacha aniqlikda yaxlitlash.

267 138 « 267 100 — yuzliklargacha aniqlikda yaxlitlash.

267 138 * 267 000 — mingliklargacha aniqlikda yaxlitlash.

267 138 ~ 270 000 — o'n mingliklargacha aniqlikda yaxlitlash.

267 138 ~ 200 000 — yuz mingliklargacha aniqlikda yaxlitlash.

2. 10 324, 66 827 va 24 642 sonlarini yaxlitlang:

a) o'nliklargacha aniqlikda yaxlitlang;

b) yuzliklargacha aniqlikda yaxlitlang;

d) mingliklargacha aniqlikda yaxlitlang

3. Hisoblang. Birinchi qiymatni o'nliklargacha, ikkinchisini yuzliklargacha, uchinchisini o'nliklargacha aniqlikda yaxlitlang.

$$847 \cdot 8 + (42\,000 - 39\,918) : 6$$

$$602\,630 - 297\,480 : 37 \cdot 69 + 8\,653$$

$$424\,410 : 47 - 261 + 608 \cdot 34$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ortig'i va kami bilan yaxlitlash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Ortig'i va kami bilan yaxlitlash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan media manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni

boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistik ma'lumotlarga asosanib, turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

axborotlarni statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turidan (ustunli, chiziqli va doiraviy diagrammalar, jadvallar, chizmalar) boshqa ko'rinishga o'tkaza olish;

uchta sonning o'rta arifmetigini topish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Matematika o'qituvchisi nazorat ishlarini besh balli tizim bo'yicha baholaydi. Demak, har bir topshiriqni 0 dan 5 gacha bo'lgan ballar bilan baholab, keyin ularning o'rtacha qiymatini topadi.

	1-topshiriq	2-topshiriq	3-topshiriq	4-topshiriq	5-topshiriq
Madina	4	5	4	5	4
Jasur	4	4	3	4	5
Sardor	3	3	4	3	4
Akmal	5	5	5	5	4

a) Madina bilan Jasurning o'qituvchisi juda talabchan, agar u o'rtacha qiymatni hisoblaganda qoldiq chiqib qolsa, uni tashlab yuborib, faqat butun qismini olib qoladi. Bu o'qituvchi yuqoridagi o'quvchilarga nazorat ishi uchun qanday baho qo'yadi? b) Jasurning oldingi o'qituvchisi esa o'rtacha qiymatni topganda qoldiq qolsa, sonning butun qismiga bir ball qo'shib qo'yar edi. Agar bu nazorat ishlarini o'sha o'qituvchi tekshirsa, bolalarga qanday baholar qo'ygan bo'lar edi?

2. 52 341 sonini o'nliklarga anqlikda, undan keyin yuzliklarga, keyin mingliklarga va nihoyat, o'n mingliklarga anqlikda yaxlitlang. Olingan natijalarni yozib chiqing.

$$52\ 341 \approx \begin{matrix} \rightarrow & \dots \\ \rightarrow & \dots \\ \rightarrow & \dots \\ \rightarrow & \dots \end{matrix}$$

3. Akmal maktabdan chiqib ketayotib o'zidan 160 m narida ustoz qo'lida og'ir yuk bilan turganini ko'rib qoldi. Akmal yetib olib, yordam berish uchun ustozni tomonga yugurdi.

Akmal ustoziga necha minutdan keyin yetib oladi?

Og'ir yuk ko'tarib ketayotgan odamning o'rtacha tezligi 50 m/min. Yugurib ketayotgan bolaning o'rtacha tezligi 130 m/min.

4. Daftaringizga ko'chirib olib, o'rtadagi bo'sh joylarni shunday toldiringki, misollar to'g'ri chiqsin.

$$\begin{array}{r} \square 7 \square 9 \\ + 3 \square 5 8 \\ \hline 5 0 4 \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \square 0 \square \\ - \square 8 \square 6 \\ \hline 7 4 0 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 2 2 \square \\ \square 3 0 \\ \hline 6 \square 4 \\ + \square 2 8 \\ \hline \square 9 \square 4 \square \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \square 9 \square \overline{) 27} \\ \underline{27} \\ 15 \square \\ \underline{ \square \square} \\ \square \square \square \\ \underline{ \square \square \square} \\ 0 \end{array}$$

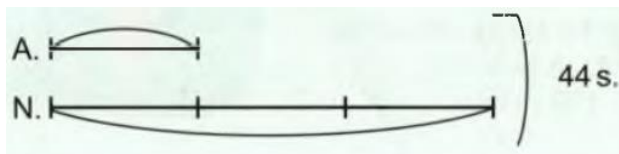
5. Daftaringizda koordinatalar burchagini yasang. Unda quyidagi nuqtalarni belgilab, keyin ularni ketma-ket tutashtiring. Nima hosil boldi?

a) /4(1,1), S(1,4), C(7,4), D(7,6), E(11,6), F(11,1), G(7,1), H(7,3), / (3,3), J(3,2), K(2,2), L(2,1).

b) M(8,5), N(10,5), O(10,2), P(8,2).

6. Stolda 1 dan 9 gacha sonlar yozilgan 9 ta varaqacha turibdi. Aziza ulardan to'rttasini tanlab oldi. Varaqachalardan ikkitasidagi raqamlar ko'paytmasi qolgan ikkitasidagi raqamlar ko'paytmasiga teng. Keyin Jasur kelib, yana bitta varaqachani oldi. Shunda stolda 1, 4, 5 va 8 raqamlari qoldi. Jasur olgan varaqachada qanday raqam yozilganini toping.

7. Sxema bo'yicha masala tuzing va uni yeching.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ortig 'i va kami bilan yaxlitlash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Ortig 'i va kami bilan yaxlitlash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish va ifodalay olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini qismlarga ajrata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda masala yechimiga yaqinlashish darajasini baholay olish va zarur hollarda o'z faoliyatini to'g'iray qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish;

o'qituvchi bilan birgalikda yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

xususiy misollar va kuzatishlar tahlili asosida obyektlar umumiy hossalarini aniqlay olish;

mavjud bilim va ko'nikmalarni kundalik vaziyatga qo'llay olish;

ijtimoiy hayotdagi vaziyatlarga nisbatan o'zining ijobiy estetik-emotsional munosabatini shakllantira olish;

o'qishga va yangi bilimlarni egallashga qiziqтира olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

kundalik hayotda matematik usullar samarali ekanligini tushuna olish;

zaminimizda yashab o'tgan buyuk allomalarimiz haqida ma'lumot bera olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

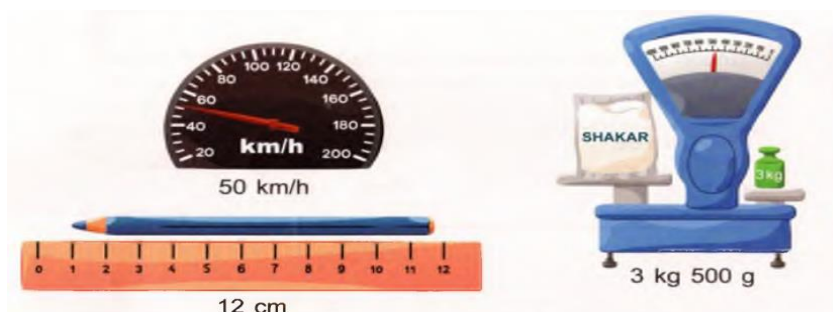
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

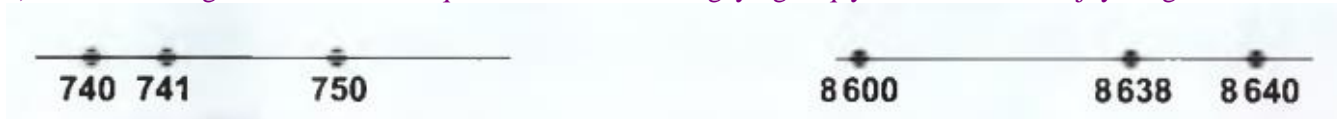
1. O'lchashlar qanchalik aniq bolganini tekshirib ko'ring. O'lchash aniqligi qanday? Ortig'i bilan yaxlitlanganmi yoki kami bilanmi?

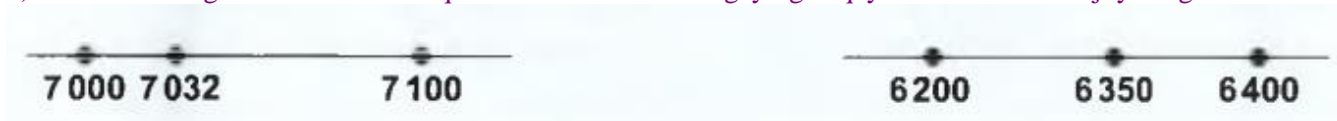
Rasmlardan qaysi birini chizishda xatolikka yo'l qo'yilgan?

2. Qaysi sxemada xato borligini toping.

a) Bu sonlarning har biri sonli o'qda bitta nol bilan tugaydigan qaysi sonlar orasida joylashgan?

b) Bu sonlarning har biri sonli o'qda ikkita nol bilan tugaydigan qaysi sonlar orasida joylashgan?

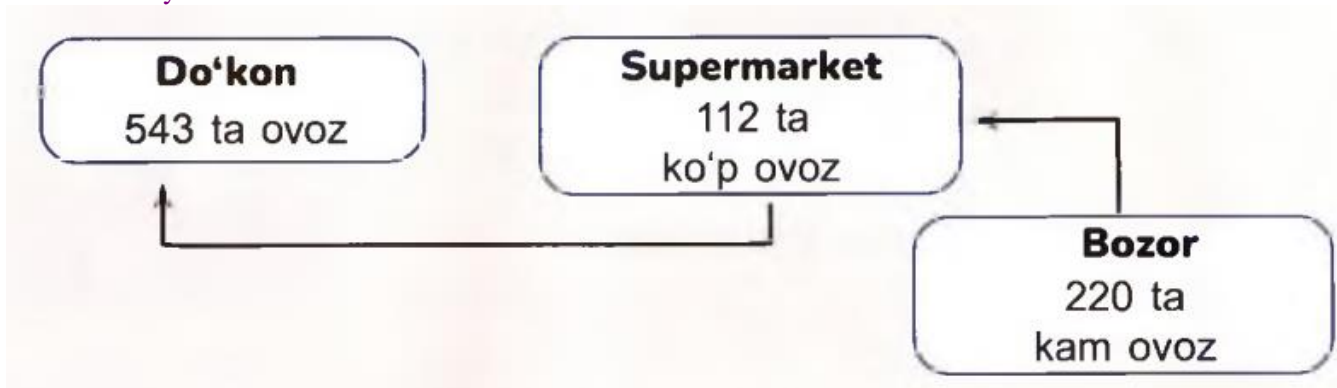
3. Ifodalarni yozing va ularning qiymatlarini hisoblang. So'ng bu qiymatlarni to'liq o'n mingliklargacha yaxlitlang.

a) Bozorda 23 ming so'mdan 3 kilogramm pomidor, 17 ming so'mdan 5 kilogramm bodring sotib olindi. Jami qancha xarajat qilindi?

b) Onam 600 ming so'm olib, bozorga boribdi. Pulning uchdan bir qismi oziq-ovqatga, to'rtidan bir qismi kir yuvish vositasiga sarflandi. Qancha pul qoldi?

d) 144 000 so'mga 12 qadoq sovun olingan bo'lsa, 8 qadoq sovun qancha bo'ladi?

4. Umida "Siz oziq-ovqatlarni qayerdan sotib olasiz?" degan so'rovnoma o'tkazib, natijalarni chizma ko'rinishida yozdi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasid.

an suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qiymatlarni chamalash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qiymatlarni chamalash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza oladi;

kundalik faoliyatida turli diagramma, chizma va modellarni o'qiy oladi;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda, o'rganilgan tenglamani yechishda, o'rganilgan turdagi yassi va fazoviy geometrik figuralarni tasvirlashda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlardan foydalana oladi.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Faqat 4 ga bo'linadigan sonlarni toping. Bugun darsda gap nima haqida boradi?

256	114	222	140	217	921	562	283	442	624	182	143
S	P	R	U	I	I	K	L	G	V	N	A

2. 60, 50, 40, 12, 8, 7 va 3 sonlaridan qaysi biri $7 < y < 50$ tengsizlikning yechimi bo'ladi?

3. Tengsizliklarni o'qing va yeching:

$$6 \leq a < 9;$$

$$16 < x < 20;$$

$$315 \leq t \leq 317;$$

$$108 < n \leq 112;$$

4. Kecha jo'mrakdan 73 litr, bugun esa yana 58 litr suv oqdi. Bolalarning mulohazalarini o'qib, xulosa qiling.

Kecha 70 litrdan sal ko'proq, bugun esa 50 litrdan sal ko'proq suv oqdi. Demak, jami 120 litrdan ko'proq suv oqdi.

Kecha 80 litrdan sal kamroq, bugun esa 60 litrdan sal kamroq suv oqdi. Demak, jami 140 litrdan sal kamroq suv oqdi.

Hisob-kitoblarda adashmaslik uchun hisoblashlar natijasini oldindan chamalab qo'yish kerak.

Qo'shiluvchilar yig'indisini chamalash juda oson.

Har bir qo'shiluvchidan kichikroq bo'lgan ikkita yaxlit sonni topamiz. Ularning yig'indisi izlanayotgan yig'indining quyi chegarasi bo'ladi.

Har bir qo'shiluvchidan kattaroq bo'lgan ikkita yaxlit sonni topamiz. Ularning yig'indisi izlanayotgan yig'indining yuqori chegarasi bo'ladi.

Yig'indini chamalash hisoblashlardagi qo'pol xatolarni topishga yordam beradi.

$100 + 400 < 145 + 449 < 200 + 500$ $500 < 145 + 449 < 700$

Xulosa: bu sonlarning yig'indisi 500 bilan 700 sonlari o'rasida yotadi.

5. Quyidagi yig'indilarni chamalab ko'ring:

$784 + 519$ $632 + 947$ $7384 + 4608$ $56625 + 72493$

6. Ifodalarni yozib olib, ularni chamalab ko'ring. So'ng shu chamalash yordamida masalaning savoliga javob berishga yordam bering.

a) Onam kassada elektr va sovuq suv uchun pul to'layapti. U elektr uchun 23 560 so'm, sovuq suv uchun esa 19 345 so'm to'lashi kerak. Hisobchi onam jami 58 000 so'm to'lashi kerakligini aytdi. U to'g'ri aytdimi yoki adashyaptimi?

b) Bitta bolaga bir kunda 115 litr, kattalarga esa bir kunda 138 litr suv kerak bo'ladi. Ona bilan bolaga bir kunga 120 litr suv yetadi deyish to'g'ri bo'ladimi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qiymatlarni chamalash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qiymatlarni chamalash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Agar jo'mrakni sal ochib, suvni jildiratib oqizib qo'yilsa, bir minutda 600 millilitr suv oqib ketadi. Agar jo'mrak to'liq ochiq qolsa, bir minutda 2400 millilitr suv oqib ketadi. Har bir holatda qancha suv oqib ketishini chamalab ko'ring.

Qo'l yuvishga o'rtacha
40 sekund ketadi.

Tish yuvishga o'rtacha
3 minut ketadi.

2. O'ngdagi bo'sh joyga pastdagi qaysi shaklni qo'ysak, har bir chiziqda vertikal yo'nalishda ham, gorizontal yo'nalishda ham ranglar har xil bo'lib, takrorlanmaydi?

3. Hisoblang. Amallarni to'g'ri tartibda qo'yib chiqib, hosil bo'lgan so'zni yozing. Bu so'zga suvning qanday aloqasi bor?

$$369 \cdot 304 + 961 \cdot 620 : (1 \cdot 357 - 840) + 1178$$

A 23

E 9

H 517

O 114 036

B 47 347

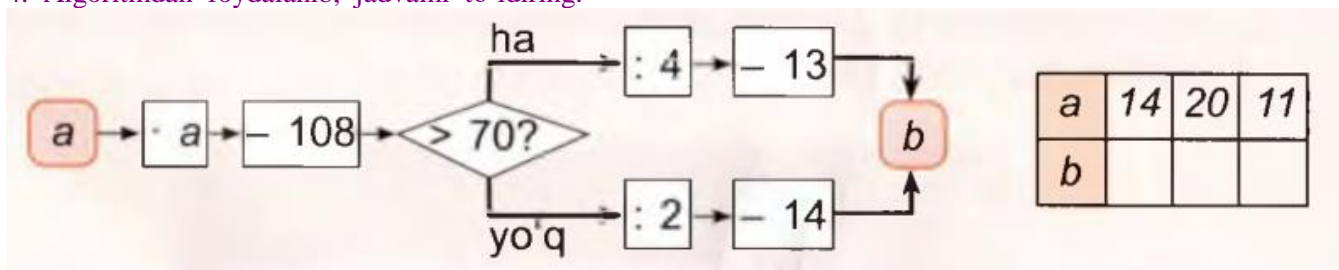
A 112 176

Y 1 860

T 115 214

Sirdaryoning uzunligi 2112 km. Sirdaryoga Norin daryosi kelib qo'shiladi. Norin daryosining uzunligi Sirdaryoning uzunligidan 1305 km qisqa. Ularning umumiy uzunligini chamalab ayting.

4. Algoritmdan foydalanib, jadvalni to'ldiring.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu:

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qiymatlarni chamalash, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodalay olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O‘IBDO‘: _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Hisoblashning qulay usullari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Hisoblashning qulay usullari, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodalay olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

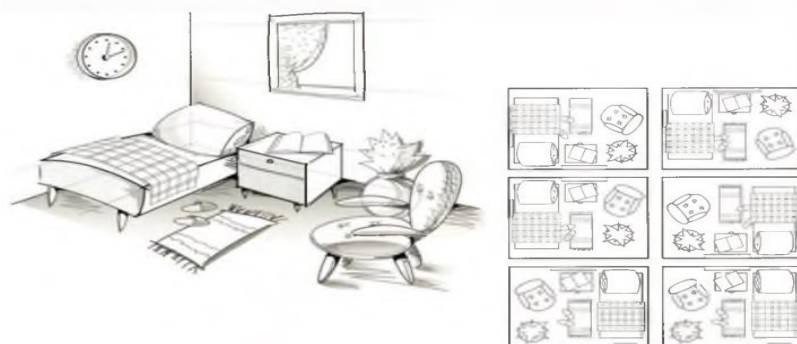
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

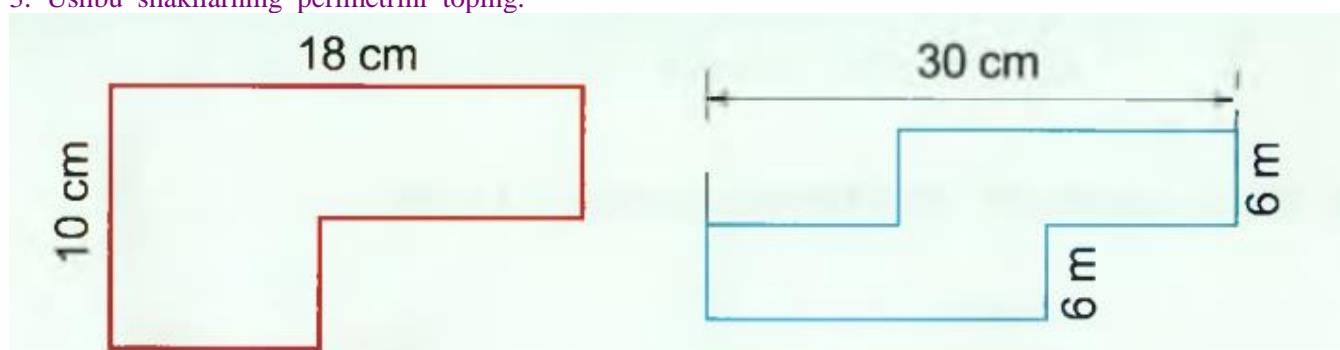
1. Qaysi suratda shu xonaning tepadan ko'rinishi ko'rsatilgan

2. Fermer o'z yerini devor bilan o'ramoqchi. Buning uchun necha metrlik devor kerak bo'ladi?

3. Ushbu shakllarning perimetrini toping.

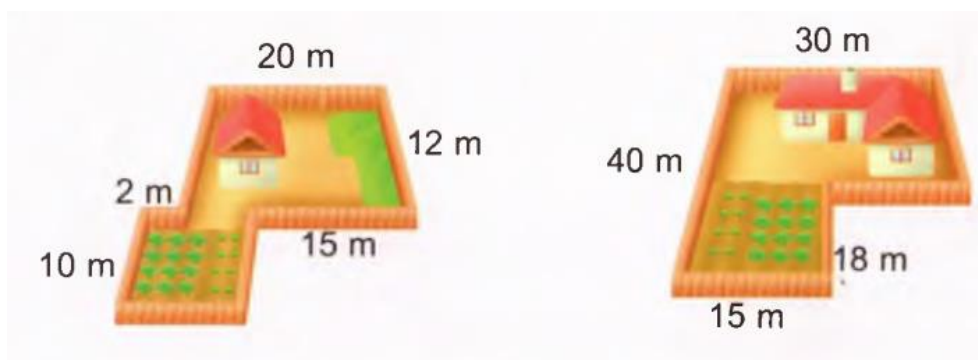

4. Ikki qavatli mehmonxonaning har bir qavatidagi xonalar soni bir xil. Birinchi qavatdagi xonalar to'rt kishilik, ikkinchi qavatdagi xonalar esa uch kishilik. Agar birinchi qavatga 80 kishi sig'sa, bu mehmonxonaga 139 kishini joylashtirsa boladimi?

5. Teskari amallarni bajarib, noma'lum kattaliklarni toping.

- a) x soniga 278 ni qo'shgan edik, 4 616 soni hosil bo'ldi.
- b) x sonni 70 ga ko'paytirgan edik, 412 300 soni hosil bo'ldi.
- d) z sonidan 183 ni ayirgan edik, 7 000 soni hosil bo'ldi.
- e) t sonini 18 ga bo'lgan edik, 52 soni hosil bo'ldi.

6. Ushbu dalahovli devorining uzunligini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yuzni hisoblash usuli

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yuzni hisoblash usuli, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

- U kvadrat ichidagi guruch donalarini sanab chiqib, 1 sm² ga 8 ta guruch donasi sig'ishini aniqladi. Oltiburchakning ichiga 43 ta guruch donasi sig'a'di. Oltiburchakning yuzini butun kvadrat santimetrlarda toping.
- Afzal xuddi shu usul bilan har xil shakllarning yuzini hisoblamoqchi bo'ldi. Shunga o'xshash shakllarni daftaringizga chizing. Ularning yuzini kvadrat santimetrlarda toping.

	Donalar soni	Yuz
	<input data-bbox="1189 1904 1332 1948" type="text" value="?"/>	<input data-bbox="1340 1904 1484 1948" type="text" value="?"/>
	<input data-bbox="1189 1960 1332 2004" type="text" value="?"/>	<input data-bbox="1340 1960 1484 2004" type="text" value="?"/>
	<input data-bbox="1189 2016 1332 2060" type="text" value="?"/>	<input data-bbox="1340 2016 1484 2060" type="text" value="?"/>
	<input data-bbox="1189 2072 1332 2116" type="text" value="?"/>	<input data-bbox="1340 2072 1484 2116" type="text" value="?"/>
	<input data-bbox="1189 2128 1332 2172" type="text" value="?"/>	<input data-bbox="1340 2128 1484 2172" type="text" value="?"/>

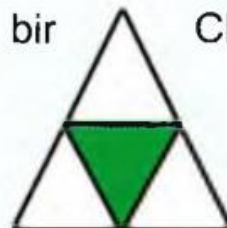
2. Bo'yalgan qismlar nima uchun bunday atalishini o'ylab ko'ring.

Yarim

Uchdan bir

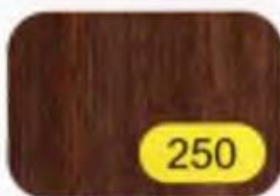
Chorak

Qaysi rasmda yarim, uchdan bir va chorak qismlar ko'rsatilganini ayting.

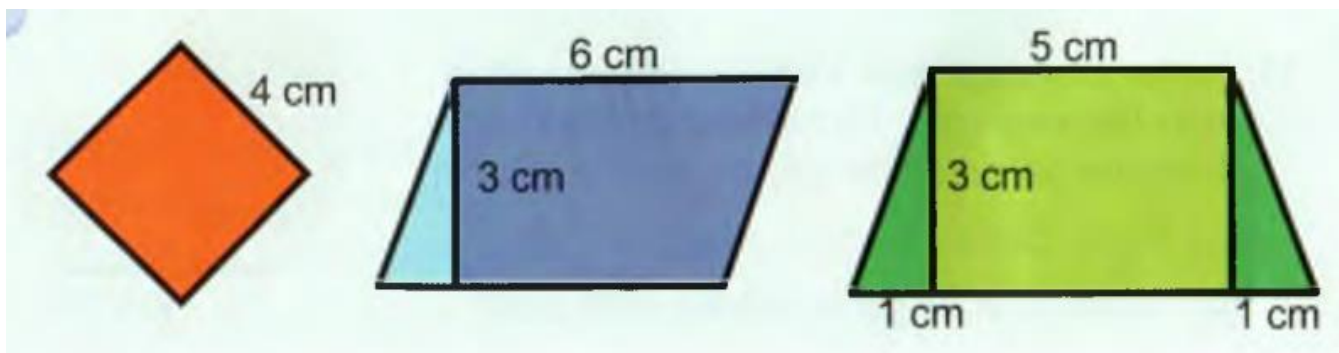
3. Daftaringizga bo'yi 4 cm, eni 3 cm bo'lgan uchta to'g'ri to'rtburchak chizing. Birinchi to'g'ri to'rtburchakning yarmini, ikkinchisining uchdan birini, uchinchisining chorak qismini bo'yang.

4. Rasmdagi yog'och qaysi daraxtga tegishli ekanini aniqlang.

$460 + 130 \cdot 4$	$800 - 20 \cdot 12$	$31 \cdot 20 - 280$	$720 : 9 + 170$
Eman	Olcha	Qayin	Yong'oq

5. Bu shakilaming yuzini qanday topish mumkinligini o'ylab ko'ring.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 4-nazorat ishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yuzni hisoblash usuli, turli jismlarning qanday harakatlanishini, ularning yaqinlashish yoki uzoqlashish tezligini qanday aniqlashni, sonlarni yaxlitlash bilan bog'liq masalalar bilan tanishtirish va bu bilimlarni kundalik hayotda qo'llashga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'rganilgan atamalarning ma'nosini tushunib, to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematikaga oid audio matnni tinglab, videotasvirlarni ko'rib tushunish, tegishli munosabat bildiray olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish, matematik qoidalarni yoddan ifodali ayta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

boshqalar fikrini tinglab, tushuna olish, agar bu fikrni noto'g'ri deb hisoblasa, o'z fikrini himoya qila olish; atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zining tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish; guruhda ishlash paytida turli maxsus rollarni ijro eta olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1-bo'lim. Sonlar va raqamlash

1. Quyidagi sonlarni raqamlar bilan ajrating:

a) 8 347 → ___ ming, ___ yuz, ___ onlik, ___ birlik

b) 6 502 → ___ ming, ___ yuz, ___ onlik, ___ birlik

2. Sonni raqam bilan yozing:

a) besh ming yetti yuz yigirma to'rt → ___

b) to'rt ming sakkiz yuz oltmish besh → ___

2-bo'lim. Amallar

3. Hisoblang:

a) $5\,678 + 3\,245 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $9\,001 - 4\,578 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $7\,320 + 2\,185 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $9\,400 - 3\,689 = \underline{\hspace{2cm}}$

4. To'g'ri javobni toping:

a) $4\,500 + \underline{\hspace{1cm}} = 5\,763$

$\underline{\hspace{1cm}} = \underline{\hspace{1cm}}$

3-bo'lim. Ko'paytirish va bo'lish

5. Hisoblang:

a) $123 \times 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $456 \div 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $78 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $360 \div 6 = \underline{\hspace{2cm}}$

4-bo'lim. Tengsizliklar

6. To'ldiring:

a) $5\,210 \underline{\hspace{1cm}} 5\,215$ ($>$, $<$ yoki $=$) $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

b) $7\,899 \underline{\hspace{1cm}} 7\,890 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

5-bo'lim. Masalalar

7. Masalani yeching:

Maktab kutubxonasida 3 256 ta kitob bor edi. Keyin 1 874 ta kitob qo'shildi.

Jami nechta kitob bo'ldi? $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

8. Masala:

Odam 6 480 so'm pul olib keldi. U 3 275 so'mini sarfladi.

Qancha pul qoldi? $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

9. Masala:

Bir do'konda 450 ta qalam bor edi. Har bir qutida 15 ta qalam bor.

Nechta quti bor? $\rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

6-bo'lim. Qo'shimcha topshiriqlar

10. $4\,350 + \underline{\hspace{1cm}} = 5\,000 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

11. $7\,800 - \underline{\hspace{1cm}} = 6\,500 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)